

Dziennik Łódzki

№ 33.

Wtorek, dn. 2 lutego 1932 r.

Rok II.

Redakcja: ul. Cegielińska № 19, telefon 134-86.
Redaktor przyjmuje od godz. 7—9 wiecz.

Cena 15 gr.

Administracja: ul. Cegielińska 19, tel. 134-86.
Reklamacje przyjmuje się tamże.

Stolica Chin w ogniu.

Japońskie samoloty bombowe. — Odezwa komendanta amerykańskich sił zbrojnych. — Operacyjny plan Czang-Kai-Szeka. — Angielscy strzelcy morscy wylądowali.

Japończycy bombardują Nankin i Szanghaj.

SZANGHAJ, 1. II. (PAT) Depesza otrzymana z Nankinu donosi, że japońskie okręty wojenne rozpoczęły o godz. 23.15 bombardowanie Nankinu. Strzelcy marynarki japońskiej wylądowali pod osłoną ognia z dział okrętowych. W chwili obecnej toczą się zażarte walki. Japończycy posiadają w Nankinie 4 krążowniki i 3 kontrtorpedowce, chińczycy 3 kanonierki, Anglia zaś i Stany Zjednoczone po jednej kanonierce.

NOWY JORK, 1. II. (PAT) Donoszą, że kontrtorpedowce japońskie w Szanghaju ostrzeliwały z karabinów maszynowych wybrzeże Szanghaju.

SZANGHAJ, 1. II. (PAT) Krążownik angielski „Suffolk” przybył do Szanghaju i wysadził na ląd oddział strzelców morskich, który ma zastąpić oddziały, zabezpieczające apro wizację miasta w chwili wybuchu kryzysu. Generalny konsul francuski oświadczył, że przybył batalion wojska z Tien-Tsinu, wobec tego garnizon zagraniczny koncesji francuskiej i międzynarodowej będzie liczył ogółem 12,000 ludzi bez policji i oddziałów morskich.

MOSKWA, 1. II. — Tass donosi z Szanghaju, że do portu tamt. zawinę-

ły nowe japońskie okręty transportowe, które przywoziły 5000 piechoty.

Pozatem przybędą dziś dwie awionetki z 75 ciężkimi samolotami bombowymi. Przypuszczają, że po nadejściu samolotów rozpocznie się ponownie atak lotniczy na Szanghaj.

PARYŻ, 1. II. — Agencja Indo-Pacifique donosi z Szanghaju:

Mjr. Prowers, komendant amerykańskich sił zbrojnych koncesji międzynarodowej, oświadczył, że będzie strzelał do każdego oddziału bez względu na jego narodowość, któryby zechciał z

bronią w ręku lub bez niej wtargnąć do koncesji międzynarodowej.

TOKJO, 1. II. — Według wiadomości, posiadanych przez sztab japoński, Czang-Kai-Szek dąży do skoncentrowania w okolicy Szanghaju 50 tys. żołnierzy 19-ej armii oraz 3000 żołnierzy gwardii. Dla ochrony Nankinu zamierza skoncentrować tam 40 samolotów, które niespodziewanym atakiem mogłyby rozbić flotę japońską.

Narazie Czang-Kai-Szek usiłuje pod pozorem biernego oporu przeprowadzić szybką mobilizację, a następnie rozpocząć błyskawiczną ofensywę przeciw Japończykom.

Wojna ale bez... wypowiedzenia.

Zdecydowana postawa Chin i Japonji. — Interwencja mocarstw. — Liga Narodów w ślepej uliczce. — Co uczynią Anglia i Italia. — Kiedy przemówi sfinks amerykański.

Czy dyplomatyczne posunięcia odniosą skutek?

GENEWA, 1 lutego (PAT). Szwajcarska Ag. Telegr. donosi: W kołach zbliżonych do Ligi Narodów śledzą ze wzrastającym zaniepokojeniem wydarzenia w Szanghaju. Kola te spodziewają się, że wysiłkom europejskich mocarstw oraz Stanów Zjednoczonych uda się zapobiec wybuchowi wojny między Chinami i Japonją. Rada Ligi Narodów zbierze się w czwartek lub piątek, celem rozważenia sytuacji.

GENEWA, 1 lutego (PAT). Nadzł tu telegram od nowego ministra spraw zagranicznych Chin Lo-Wen, wysłany z Nankinu 1 b. m. o godz. 16. Telegram kategorycznie dementuje wiadomość o wypowiedzeniu przez Chiny wojny Japonji. Wiadomość tę kwalifikuje się, jako pozbawioną wszelkich podstaw. Chiny — stwierdza telegram — ograniczają się do okopywania swego prawa obrony, wynikającego z suwerenności państwa chińskiego.

NANKIN, 1 lutego (PAT). Okazuje się, iż na zebrań, na którym omawiano sprawę wojny z Japonją, były obecne najwyższe osobistości chińskie, wśród nich i Czang-Kai-Szek. Wszyscy zgodzili się na wojnę, zwracając jednak uwagę, że rząd miał na myśli wojnę bez jej wypowiedzenia Japonji. Podkreślano tu, że jak Chiny tak i Ja-

ponja, mogą prowadzić wojnę bez oficjalnego wypowiedzenia jej.

NANKIN, 1 lutego (PAT). Japoński konsul generalny złożył w dniu dzisiejszym wizytę chińskiemu ministrowi spraw zagranicznych. Konsul zaznaczył, że wojska chińskie pierwsze otworzyły ogień w dzielnicy Sza-Poi. Minister spraw zagranicznych odpowiedział, że Japończycy są przedewszystkiem odpowiedzialni, gdyż wtargnęli na terytorjum chińskie. Wówczas konsul generalny zażądał, aby utrzymano w Szanghaju status quo, jednak minister spraw zagranicznych odpowiedział, że najpierw musiałyby być przywrócone normalne stosunki w Szanghaju. W ten sposób rozmowa nie doprowadziła do żadnej konkluzji.

TOKJO, 1 lutego (PAT). Ambasador Stanów Zjednoczonych wystosował w myśl instrukcji otrzymanych od swego rządu do rządu japońskiego notę, w której protestuje przeciwko używaniu przez Japonję koncesji międzynarodowej jako podstawy operacji wojskowych.

TOKJO, 1 lutego (PAT). Minister spraw zagranicznych zawiadomił ambasadora angielskiego, który wręczył mu protest rządu angielskiego przeciwko zarządzeniom japońskim w Szanghaju, że zarządzenia te nie przekroczyły koniecznego minimum obrony. Minister dał do zrozumienia, że protest angielski zdaje się być oparty na nieścisłych informacjach, posiadających charakter propagandowy.

LONDYN, 1 lutego (PAT). Jak się dowiaduje agencja Reutersa, rząd angielski zwrócił się wczoraj do ambasadora angielskiego w Tokio z polece-

niem, aby zaprotestował u rządu japońskiego przeciwko zarządzeniom podjętym zbyt pośpiesznie w Szanghaju przez wojska japońskie oraz przeciwko używaniu przez dłuższy okres czasu koncesji międzynarodowej jako podstawy operacji wojskowych. Rząd angielski utrzymuje, że Japonja posunęła się w swoich zarządzeniach podjętych w Szanghaju dalej, niż to było konieczne, narażając w ten sposób na niebezpieczeństwo życie obywateli angielskich.

WASZYNGTON, 1 lutego (PAT). — Italia zawiadomiła oficjalnie Stany Zjednoczone, że przyląca się do akcji narodów zachodnich celem przeszkodzenia zatargowi w Szanghaju. Departament stanu donosi urzędowo, że Stany Zjednoczone posyłają okręty wojenne do Szanghaju miały jedynie na celu ochronę życia i mienia obywateli amerykańskich.

„Wolna ręka” Ameryki

St. Zjednoczone nie wyznaczają delegata do komisji mandzurskiej L. N.

GENEWA, 1. 2. (PAT). Konsul Stanów Zjednoczonych w Genewie zakomunikował dziś sekretarzowi generalnemu Ligi, że rząd Stanów Zjednoczonych nie uważa za możliwe wyznaczenie oficjalnego delegata na członka nadzwyczajnej komisji ankietowej Ligi, ukonstytuowanej w Szanghaju, ale że chętnie poleci jednemu ze swych przedstawicieli pracować w tej komisji. W kołach Ligi od-mowa Stanów Zjednoczonych oficjalnego udziału w komisji w Szanghaju, mimo, że zgodziły się brać udział w komisji mandzurskiej, uważana jest za dowód, że Stany Zjednoczone nie chcą zbyt silnie wiązać się z akcją Ligi na podsta-

wie art. 15, na mocy którego została utworzona komisja szanghajska.

Przegląd milicji faszystowskiej.

RZYM, 1. 2. (PAT). Z powodu uroczystości 9-ej rocznicy utworzenia milicji faszystowskiej Mussolini odbył przegląd oddziałów milicji, obejmujących zgórą 7.000 członków. — Po raz pierwszy sztandar partii faszystowskiej niesiony był w czasie wielkiej manifestacji o charakterze wojskowym.

Kino dźwiękowe „Zachęta” Zgierska 28
Dzisiaj i codziennie

Janko muzykant

Wielki film życiowy p/g noweli Henr. Sienkiewicza, w gł. roli Marja Malicka, Witold Conti, Ad. Dymśa, Krukowski.
Początek przedst. w dni powszednie o 4, w soboty, niedz. i święta o g. 12 w pol.

6-go b. m. tajne głosowanie górników zadecyduje czy będzie strajk.

Płace górników na G. Śląsku obniżono o 8—10 proc. Konferencja zagłębi dąbrowskiego i krakowskiego w czwartek.

KATOWICE, 1. 2. (tel. wł.).

Zatarg o płace w przemyśle węglowym znajduje się w drodze do likwidacji. Wydarzeniem, które wyjaśniło sprawę ze strony górników, były odbyte wczoraj kongresy rad załogowych Zespołu Pracy i Centralnego Związku Górników.

Kongres potężnego Zespołu Pracy, obejmującego większość górników, uchwalił rezolucję protestującą przeciwko wyrokowi komisji rozjemczej, obniżającej zarobki o 8 proc. Jest to jednakże protest narazie teoretyczny.

Poza tem uchwalono nie wypowiadać się ani za, ani przeciw strajkowi i pozostawić decyzję w tej sprawie do definitywnego rozstrzygnięcia załogom kopalni. Głosowanie będzie tajne i musi być ukończone do 6 b. m.

Centralny Związek Górniczy, zrzeszający głównie górników zagłębia krakowskiego i dąbrowskiego, uchwalił rezolucję, uznającą chwilę obecną za nieodpowiednią do proklamowania strajku.

Związek ten uznał samorządne prowadzenie akcji bez Zespołu Pracy za szkodliwe i niecelowe.

Przemysłowcy ze swej strony obradowali w Katowicach w sobotę i w zmniejszonej grupie w niedzielę.

Na konferencji sobotniej ujawniły się ogromne różnice zdań. Kością niezgody jest fundusz wyrównawczy. Właściciele kopalni zagłębia dąbrowskiego i krakowskiego wołaliby nie obniżyć płac górniczych, byleby ich „oddzielić” od tego funduszu.

Natomiast przemysłowcy śląscy podnosili uprzywilejowane stanowisko swych kolegów z dąbrowskiego, podkreślając, że całą swoją produkcję sprzedają oni po wysokich cenach na rynku wewnętrznym, nie dokładając ani grosza do eksportu.

Różnice zdań były zbyt wielkie, do porozumienia nie doszło. Wskutek tego Związek pracodawców przemysłu górniczego pozostawił swoim członkom wolną rękę w dalszym postępowaniu.

Ponieważ związki zawodowe odrzuciły rozstrzygnięcie komisji arbitrażowej o obniżce 8 do 10 proc., a przemysłowcy nie dali żadnej odpowiedzi, co jest równoznaczne z odrzuceniem tego orzeczenia, komisarz demobilizacyjny zwrócił się do ministra pracy o

zatwierdzenie orzeczenia nadzwyczajnej komisji rozjemczej i nadanie im mocy obowiązującej.

P. minister pracy orzeczenie komisji zatwierdził, tak, że już od dziś

płace górników na Śląsku będą o 8 względnie 10 proc. niższe.

Jednocześnie wznowiono bezpośrednie pertraktacje związków zawodo-

wych z przemysłowcami zagłębia dąbrowskiego i krakowskiego.

W czwartek 4 b. m. odbędzie się w Sosnowcu decydująca na ten temat konferencja.

Min. Zaleski daje należytą odprawę knowaniom ukraińskim na terenie międzynarodowym.

GENEWA, 1. II. (tel. wł.) — Min. Zaleski udzielił wywiadu przedstawicielowi agencji „Iskra”, w którym omówił sprawę petycji mniejszościowych. Min. Zaleski oświadczył co następuje:

Mieliśmy w obecnej sesji do czynienia z petycją Ukraińców z Małopolski. Obecny raport przedłożony przez japońskiego sprawozdawcę przyjąłem, ponieważ uwzględnił on zasadnicze stanowisko, które rząd polski zajmował z całą konsekwencją od chwili, kiedy do Genewy płynęły petycje znane nam powszechnie i często z niepowołanych źródeł petycje ukraińskie. Sprawozdawca napiętnował, jak wiadomo surowo karygodną akcję sabotażystów, potępił w wyraźnych słowach ujawniającą się zbyt często tendencję nadużywania procedury mniejszościowej dla antypaństwowej akcji antypolskiej przy pomocy błędnych zgoda kłamliwych informacji, wreszcie

podkreślił należyte konieczność lojalnego stosunku naszych mniejszości do państwa.

Mniejszości daleko więcej wygrałyby gdyby zwracały się do Warszawy a nie do Genewy. Jak widać z powyższego nie pomogły nic skargi Ukraińców, popierane przez posłankę Rudnicką. Nie pomogło nic, że dama ta mdlała w czasie opowiadania o krzywdach mniejszo-

ści i czyniła popłoch w całym sekretariacie Ligi. Sprawozdawca wziął pod uwagę nie dające się usunąć cyfry sabotażu ukraińskiego. Od lipca do 1 grudnia 1930 r. ukraińcy popełnili 184 zbrodnie i z takim balastem mają odwagę prosić o obronę na forum międzynarodowym i zwracać się o interwencję nawet do papieża.

Uruchomienie robót publicznych

WARSZAWA 1.2. (PAT). W ministerstwie pracy i opieki społecznej odbyła się w dniu dzisiejszym konferencja ministra robót publicznych gen. Norwida Neugebauera i ministra pracy i opieki społecznej dr. Hubickiego w sprawie podjęcia na wiosnę robót publicznych, przy których mogliby znaleźć zajęcie bezrobotni.

W wyniku tej konferencji postanowiono przedłożyć Komitetowi Ekonomicznemu Rady Ministrów szczegółowy plan robót publicznych, jakie należałoby podjąć na terenie państwa z chwilą, gdy pozwolą na to warunki atmosferyczne. Wykonanie tego planu miałyby zatrudnić poważną liczbę bezrobotnych.

PRZED WYBORAMI PREZYDENTA RZESZY.

Rolnicy w opozycji do rząd. — Manifest komitetu Hindenburga.

BERLIN 1. 2. (PAT). Tutejsze koła polityczne uważają, że termin 23 b. m. wyznaczony jako dzień zwołania reichstagu może być uważany za ostatecznie ustalony. Spodziewać się należy, że zaraz po wyznaczeniu terminu wyboru prezydenta rozpocznie się w reichstagu dyskusja wewnętrzną i zewnętrzną polityczną.

BERLIN 1.2. (PAT). W związku z obradami kanclerza Brueninga z przedstawicielami partii gospodarczej, krążą pogłoski o zamiarze tego stronnictwa przejścia do opozycji. Na nowe trudności napotyka rząd rzeszy ze strony Landbundu, którego główny zarząd uchwalił rezolucję zwracającą się do prezydenta rzeszy z zapytaniem, czy prezydent Hindenburg, którego swego czasu polecił rządowi opiekowanie się specjalnie rolnictwem niemieckiem, pozwoli na dalsze lekceważenie jego zaleceń przez obecny rząd. Berlińskie koła polityczne patrzą poważnie na możliwość rekonstrukcji gabinetu.

BERLIN 1.2. (PAT). W godzinach wieczornych ogłoszony został

manifest bezpartyjnego t. zw. „Komitetu Hindenburga” wzywający do składania na listach wyborczych podpisów dla poparcia wniosku o wysunięcie kandydatury Hindenburga. Wniosek ten dla uzyskania powodzenia musi o-

trzymać co najmniej 20.000 podpisów. Manifest podpisany został przez wiele wybitnych osobistości ze świata politycznego, gospodarczo-finansowego, naukowego, artystycznego i t. d.

Zjazd towarzyszystw polsko-czechosłowackich.

WARSZAWA (PAT) 1. II. W dniu 31 b. m. odbył się w Warszawie zjazd przedstawicieli towarzyszystw Polsko-czechosłowackich w Polsce. Zjazd postanowił m. innemi zorganizować stały komitet porozumiewawczy towarzysztw polsko-czechosłowackich w celu koordynowania akcji tych towarzyszt.

Uroczystości ku czci J. E. ks. biskupa Bandurskiego.

BYDGOSZCZ (PAT) 1. II. W dniu dzisiejszym odbył się tu uroczysty ob-

chód zorganizowany ku nroczczeniu 25-lecia sakry biskupiej J. E. ks. Biskupa Wł. Bandurskiego. W południe w teatrze miejskim odbyła się uroczysta akademja ku czci Dostojnego Jubilata. Po południu we wszystkich oddziałach wojskowych odbyły się pogadanki poświęcone działalności Jubilata.

Pal tylko gilzy
„LUKSUSOWE”
wytwórni „ŚWIATOWID”
Ceglana 19, ŁÓDŹ, tel. 134-86.

Proces o zajęcia w Jedwabnie.

NIBORK, 1. II. (PAT). Po dwudniowej przerwie wznowiono proces o zajęcia w Jedwabnie. Dziś przemawiał prokurator, żądając ukarania 15 oskarżonych więzieniem od 9 do 15 miesięcy, oraz 27 oskarżonych więzieniem 6-miesięcznym. W stosunku do 52 oskarżonych prokurator zażądał uwolnienia. W swym przemówieniu prokurator prosił trybunał aby wziął pod uwagę okoliczności łagodzące, mianowicie to, że oskarżeni byli podchmieleni, oraz że w czynach swych byli powodowani pobudkami patryjotycznymi. Stanowisko prokuratora było od początku procesu przychylnie dla oskarżonych. Jutro przemówienie obrony. Wyrok spodziewany jest w czwartek.

Katastrofa expressu Paryż -- Medjolan.

MONTREAU, 1.2. (PAT). Pociąg pociąg Paryż — Medjolan wykołcił się na dworcu Montreau. Pociąg został zabity. Pięć osób odniosło rany. Jeden wagon uległ zniszczeniu, dwa zaś przewróciły się na tor. — Szkody materialne są znaczne.

ODEON

Dźwiękowe Kino-Teatry

WODEWIL

Dziś i dni następnych.

Dziś i dni następnych.

Film w nowym literackim i dźwiękowym opracowaniu p. t.

BIAŁE NOCE

(PRYMABALERINA) Monumentalne arcydzieło z życia carskiej Rosji. — Realizacja generalnego reżysera rosyjskiego Dymitra Buchowieckiego. Hulaszcze orgie oficerów carskiej gwardji! — Tajne rewolucyjne stowarzyszenia! Walki morskie. Rewizje i aresztowania! W rolach głównych: Laura la Plante, Raymond Keane i Michał Wawicz.

Nad program:

Dodatek dźwiękowy.

Koniec Ligi Narodów?

Sprawa Mandżurji zaczyna dręczyć Ligę Narodów, jak zima. Wszystkie uchwały Rady Ligi uderzają w próżnię. 11 grudnia zeszłego roku Rada Ligi Narodów po długich naradach uchwaliła wysłać do Mandżurji komisję dyplomatyczno-wojskową celem dokonania ankiety i złożenia raportu Radzie, częściowo już na styczniową sesję Rady.

Sesja Rady Ligi już obraduje, ale komisja ankietowa jeszcze nawet nie wyjechała z Europy. Ma ona udać się najpierw w dniu 3 lutego do Waszyngtonu, celem porozumienia się z rządem amerykańskim, przybędzie około 15 marca do Tokio, a w Mandżurji stanie w połowie kwietnia.

Tymczasem wypadki na Dalekim Wschodzie rozwijają się gwałtownie. Japończycy zajęli Czin-Czau, przekroczyli już zachodnią granicę Mandżurji i po ostrej walce wylądowali w Szanghaju. Paryski „Temps” w ten sposób określa sytuację:

„Jesteśmy postawieni przed faktami, do których nie można już powrócić. Cała Mandżuria usunęła się z pod władzy Chin. Część jej południowa wraz z Mongolją wewnętrzną przeszła faktycznie pod kontrolę japońską przez bliskie ustanowienie rządu nominalnie niezależnego w Mukdenie, natomiast północna część kraju wraz z Mongolją zewnętrzną jest pozostawiona wpływowi rosyjskim. Wszystko to się dzieje bez możliwości ustalenia, że Japonia nie stosuje się do swego formalnego zobowiązania niedokonywania podbojów terytorjalnych”.

W istocie Japonia twierdzi, że jedynie broni w Mandżurji swoich praw koncesyjnych przed „bandytami” chińskimi i przed bojkotem towarów japońskich w Chinach. Ale kto to są ci „bandyci”? „Journal de Genève” z ironją zaznacza, że gdy jest wojna, każdy uważa swego przeciwnika za bandytę. Japończycy zresztą dzielą bandytów chińskich na regularnych i nieregularnych... Ta akcja obronna umożliwiła w każdym razie Japończykom zajęcie całej północnej Mandżurji.

Chińczycy nie przestają protestować. Delegat chiński w Japonii mówi na posiedzeniu Rady Ligi Narodów obrońcy częściej w stronę publiczności, niż w stronę członków Rady. Chodzi mu o zdobycie sympatii opinii publicznej.

Zdaje się bowiem, że nie liczy już na poparcie mocarstw, należących do Rady Ligi Narodów.

Członkowie Rady Ligi Narodów myślą też dziś głównie o tem, jakby się wycofać z tej całej afery. I na tem tle zrozumiała staje się dymisja sekretarza generalnego Ligi sir Erica Drummonda. W obronie Chin, a przeciw Japonii zaangażował się przede wszystkim sekretariat Ligi. Uczył to zresztą niewątpliwie z pobudek ideowych. — Stał na gruncie bezwzględności i logicznego stosowania paktu Ligi Narodów w odniesieniu do zatargu na Dalekim Wschodzie. Postępował zgodnie z doktryną Ligi. — Tymczasem doktryna ta zawiodła.

Jakie będą dalsze następstwa? Chińczycy postanowili przejść do ofensywy na terenie dyplomatycznym, a równocześnie prowadzić regularną wojnę z Japonją, nie wypowiadając jej (patrz dzisiejsze depesze). A w Genewie zapowiadają wniesienie skargi do Rady

Od Pałacu Elizejskiego do „Coupole” Czy Paryż jest drogi?

PARYŻ, w styczniu.

Przyjęcie u prezydenta.

Zacznijmy od pałacu Elizejskiego. Rezydencja prezydenta Republiki mieści się na wąskiej ulicy rue du Faubourg Saint-Honore w samym centrum miasta, w samym sercu eleganckiego Paryża, stanowiąc trójkąt z kościołem św. Magdaleny i Izbą Deputowanych. Ogrody pałacu wychodzą na Pola Elizejskie, pełne zieleni i świeżości nawet w porze zimowej. Raz do roku odbywa się u prezydenta wielkie przyjęcie dla korpusu dyplomatycznego i przy tej okazji salony pałacu wypełniają się smietanką towarzystwa francuskiego, albo raczej tylko elitą burżuazji intelektualnej, przemysłowej, finansowej z wyłączeniem arystokracji rodowej, która — o ile nie zajmując się handlem — stanowi oddzielny w sobie świat, chociaż nie zupełnie zamknięty dla noworóżni, Citroeny, Potiny, Badery (właściciel Galeries Lafayette) paradują tam, jak u siebie.

Właśnie w środę, dnia 27 stycznia państwo Doumer podejmowali swych gości. Z wyjątkiem przedstawicieli „ciała” (dyplomatycznego), wszystkie najszlachetniejsze głowy intelektualne stolicy dały sobie randes-vous w salonach elizejskich, w których największą ozdobą są gobeliny królewskie, istne arcydzieła wdzianki i sztuki. Akademja francuska, Sorbona, palestra, literatura, wojskowość z marszałkami na czele, wyżsi urzędnicy administracji państwowej, wreszcie Parlament, oto kalejdoskop tak bardzo malowniczy, który spotkać można tego wieczoru na Faubourg Saint-Honore. Gdyby nie szarzy różnokolorowe dyplomy, pierś ozdobiona blachą, gwiazdami i błyszczącym żelastwem (la ferraille, jak mówią Francuzi), towarzystwo byłoby całkiem dystygowane.

Panie są przeważnie ładne (choć o piękności nierasowej) i dość skromnie ubrane. Suknie najczęściej białe i bez ozdób. Bufet pod psem, ale szampa nie brak. Znam bogaczy, milionerów, którzy od godziny czatują przed drzwiami sali bufetowej, aby w heroicznej walce na lokcie zdobyć papierowy kubek z lodami, pół szklanki oranżady, kanapkę z czerstwym serem, lub ciasteczko z kremem wielkości wiśni. Naturalnie w walce tej niejedna suknia i niejedna frak idą nazajutrz do pralni chemicznej. To też najczęściej już w salonach pałacu elizejskiego tworzą się małe grupki przyjaciół i znajomych, biegnących do kawiarni okolicznych, aby się podrestaurować uciepionym kawalkiem zimnego mięsa, szklanką starego bordeaux lub gorącej prawdziwej herbaty. Lu-

dzie mimo to skwapliwie biegają na przyjęcie do prezydenta Republiki, jedni aby zawiesić u siebie na łustrze drukowany bryl z zaproszenia, inni, aby spotkać osoby i osobistości, których w innych okolicznościach nie sposób byłoby zachaczyć.

Zwycięstwo Montparnassu nad Montmartrem.

Po wojnie Paryż radykalnie się zmienił. Zapanowały nowe zwyczaje, zwyczaj... polskie. Dawniej bywało tak, że jeżeli kto nie spożył śniadania między 12-tą a 2-gą lub obiadu między 7-mą a 9-tą, nie znalazł w całym Paryżu ani jednej restauracji, gdzie podałoby mu gorący posiłek. Dzisiaj wszystko wywróciło się do góry nogami. We wszystkich kawiarniach podają gorące dania i o każdej porze zupełnie, jak u nas. Nawet w wytwornych lokalach unosi się teraz w ciągu całego dnia zapach smażonych serdelków i kwaszonej kapusty. Co jeszcze różni Paryż od Warszawy? W Paryżu dania są miniaturowej wielkości i przebogata różnorodność, podczas gdy w Warszawie podają końskie porcje, które nad Sekwaną wystarząłyby dla całej rodziny. I przymem kolosalne ubóstwo w wyborze.

Przeobrażenie Paryża zaczęło się od Montparnassu, właściwie zaś od zaistnienia na Montparnassie kawiarni La Coupole, założonej podobno przez spółkę geszeftiarzy wiedeńskich, którzy w ciągu paru lat zrobili fortunę, zabili Montmartre, zrewolucjonizowali dzielnicę lewego brzegu i zaprowadzili „inowacje”, które, jak trad, zatruli cały Paryż.

Zniżka cen.

Na Montparnassie zaczęła się też zniżka cen. Gdy na prawym brzegu obiad kosztował w przyzwoitszej restauracji 50 fr., na lewym brzegu zaczęto już podawać dania a la carte bez nakrycia po cenie od 5-ciu do 10-ciu franków. Ludzie zaczęli chodzić na lewy brzeg i to zmusiło wielkie bulwary

do „przystosowania się do nowych warunków”. Nie było to rzeczą łatwą. — Francuz jest najbardziej przywiązany do rutyny, do przeszłości, do tradycji. Ale brak cudzoziemców zmusił do szukania klienteli francuskiej, która jest znana z tego, że nie lubi żyć nad stan. Rzadkie są dzisiaj restauracje, w których zamawia się chambertina po 100 lub 200 franków za butelkę. W pewnym wytwornym lokalu na pl. Magdaleny zjawilo się dwóch gości i spożyło obiad, za który rachunek wynosił 380 franków. Wpadł ten wywołał sensację i zrobił reklamę Polsce ponieważ owymi gośćmi byli przyjezdni Polacy!

Ceny odzieży już, już zaczynają zbliżać się do cen przedwojennych, oczywiście z wskaźnikiem 5 — 6. Przed wojną średnia cena skromnych bucików wynosiła 15 franków; dzisiaj te same buciki kosztują 75 — 100 franków. „Paryż dobry” h rekawiczek kosztowała 5 franków — dzisiaj 25 — 35 franków. Połóż wyprzedaży doskonały krawat z czystego jedwabiu można dzisiaj nabyć w wytwornym magazynie za 20 franków. Bielizna jest bajecznie tania. Drogie są jeszcze hotele, mieszkania i drobne wydatki codzienne. Naogół jednak Paryż należy jeszcze do jednego z najdroższych miast w Europie.

Specjalną korespondencję poświęcimy niedługo kryzysowi gospodarczemu we Francji. Narazie pozwolimy sobie tylko zauważyć, że kryzys istnieje, że jest dość poważny, że ogarnia coraz szersze sfery społeczeństwa. Tylko mniej go widać na zewnątrz, bo Francuzi, primo nie lubią się skarżyć i lamentować, secundo, mogą podołać trudnościom, dzięki zapasom gotówki, tertio nie lubią weksli, nie lubią długów i wolą sprzedać papiery procentowe za pół ceny lub nawet zastawić biżuterję, byle tylko nie dopuścić do protestu weksla.

Dopuszczenie do protestu weksla uważane jest we Francji za hańbę, za nieszczęście, prawie za bankructwo firmy. Trochę zatem jeszcze inaczej, niż w Polsce...

Cs.

Litwinow w Warszawie.

W ub. tyg. przejechał przez Warszawę w drodze na konferencję rozbrojeniową w Genewie, komisarz ludowy do spraw zagranicznych ZSRR, Litwinow. Złajcie nazwę przedstawia Litwinowa (X) w otoczeniu urzędników poselstwa ZSRR, na dworcu głównym w Warszawie.

Więści z Ligi Narodów.

GENEWA, 1. II (PAT) — Dziś po południu przybył tu drugi delegat Polski na konferencję rozbrojeniową gen. Burhardt Bukacki, powitany na dworcu przez członków delegacji polskiej.

GENEWA, 1. II (PAT) — W ciągu dnia wczorajszego i dzisiejszego przybyła do Genewy wielka ilość delegatów na konferencję rozbrojeniową. Ogółem w konferencji weźmie udział około 1200 delegatów i ekspertów. Dziennikarzy zgłoszonych jest około 400.

GENEWA, 1. II (PAT). Obrady konferencji rozbrojeniowej rozpoczęły się we wtorek o godz. 16.30 przemówieniem Hendersona. W obradach prócz członków Ligi Narodów wezmą udział Stany Zjednoczone, Rosja sowiecka, Turcja i Brazylja. Obrady konferencji potrwać zapewne kilka miesięcy.

JERZY NAŁĘCZ

Copyright by „Dziennik Łódzki”.

67)

TRÓJKĄT

BAPHOMETA

Powieść na tle niesamowitych przeżyć pozagrobowych.

Akcja rozgrywa się w pałacach, dancinгах, suterrenach, poddaszach i w labiryncie podziemnej Łodzi.

Streszczenie.

Znany przemysłowiec łódzki, Karol Wolner, zginął w tajemniczych okolicznościach w Zakopanem. Reporter „Przeglądu Codziennego”, Leszek Wirga, usiłował przy pomocy swego siostrzeńca, Grądzkiego zbadać zagadkę śmierci Wolnera i wówczas natknął się na ślady szajki fałszerzy banknotów.

Narzęconą Grądzkiego była Nela Kierzkowska, sekretarka Wolnera.

Wirga padł ofiarą zamachu, zorganizowanego przez „pana mecenasa”, zagadkowego indywiduum. Ciało reportera nie odnaleziono.

Grądzki, błądząc Aleją 1-go Maja natknął się na młodą kobietę, która prosiła go o pomoc. Opowiedziała Grądzkiemu, że brat jej znany przemysłowiec, Boeltich, padł ofiarą szajki „Trójkąta”, oraz że zwabiona przez szantażystów do jakiegoś domu — zdołała zbiec. Grądzki przyrzekł pannie Boeltichowej swą pomoc.

Nazajutrz Boeltichówna została uwieczniona w jaskini szajki „Trójkąta”, naskutek wyrafinowanego podstępu.

Nadkomisarz Olmański usiłował aresztować markiza de Lavallo, a jako podejrzanego o to, że pomógł dyr. Olmańskiemu w ucieczce. Grądzki postanowił zerwać z Kierzkowską zarzucając jej nieślachtę.

Do decydującej rozmowy między narzęconymi nie doszło, bowiem jakiś tajemniczy znajomy Neli polecił jej kategorycznie przybyć do siebie przed spotkaniem się z Grądzkim.

Grądzki po burzliwym wieczorze w klubie „Damy kierowej” został napadnięty przez dyrektora klubu. Zdołał przedrzeć się jednak w stronę wyjścia ukryć w ciemnym pokoju.

Uciekając przez okno Grądzki znalazł się w ogrodzie, a nie mogąc odkryć wyjścia poza obręb murów — wszedł na drzewo. Gałęź zślazła się pod nim w momencie, gdy rozpoczęło przeszukiwanie ogrodu i Grądzki spadł.

Ujęty przez dyrektora klubu przy pomocy jednego z członków opuszcza spelunkę hazardu.

Boeltichówna, znajdującą się uwięzioną wychodzi na spacer ze swoją dozorczynią. W drzwiach spotyka służącego o żółtej cerze, który daje jej jakies znaki porozumiewawcze. Słyszac o strasznej śmierci jednej z ofiar szajki „Trójkąta” Boeltichówna zemdlala.

(Dalszy ciąg).

Nie była to jednak spinka, jaką nosili jego stali bywalcy. Najczystsze złoto i brylant.

Ho, ho! Traczyk znalazł się bardzo dobrze na klejnotach. Nie jednego jubilera, znanego kamieni drogowych zapędziłby w kozi róg. To też wiedział, iż się w swoich przypuszczeniach nie omylił.

— Przebrał się facet — rozważał — ale zapomniał zmienić spinek. Jakis bogaty człowiek; ale dlaczego ta maskarada.

Traczyk głowił się nad odgadnięciem tajemnicy, ale chociaż odznaczał się nielada sprytem, to i tak jednak nie prawdopodobnego nie nasuwało mu się na myśl.

Tymczasem niepozorny człowiek z czwartego piętra kamienicy przy uli-

cy Nawrot, w której na pierwszym piętrze mieszkał Andrzej Grądzki doszedł już do ulicy Targowej.

Podczas drogi rozmyślał o zagadkowej sytuacji, w jaką zaplątał go los.

Był bardzo zdolnym technikiem, a jednak nie mógł znaleźć żadnej pracy. Kołatał od firmy do firmy i wszędzie spotykał się z odmową.

Głodny, obdarty, brudny spędzał wieczory w podręcznych knajpkach, gdzie przygodni znajomi zafundowali mu od czasu do czasu kieliszek wódki.

W sobotę wieczorem w rozmowie z jakimś człowiekiem, którego po raz pierwszy widział na oczy, zwierzył się ze swoich niepowodzeń.

— Muszę iść kraść, aby z głodu nie zdechnąć — zakończył swoją smutną opowieść.

Jego przygodny kompan zamyślił się głęboko, poczem powiedział: — Miałbym dla was robotę.

— Jaką?

— Tak w waszym fachu. Bardzo dobrze płatną.

— Gdzie? — gorączkował się technik.

— W tej chwili wam powiem; przedewszystkiem muszę jednak wiedzieć, jak się nazywacie.

— Leon Lipka.

— Gdzie mieszkacie?

— Nigdzie — i Lipka jaknajdokładniej zobrazował sytuację, w jakiej się znajdował.

Nieznajomy wysłuchał go bardzo uważnie, poczem powiedział:

— Wyjdziemy. Na ulicy objaśnię wam do jakiej mianowicie pracy chciałbym was zaangażować.

Lipka wraz ze swym przyszłym pracodawcą, którego zaczął tytułować panem majstrem, opuścili restaurację.

Po blisko godzinnej konferencji Lipka zgodził się na proponowane mu zajęcie. Coprawda taka robota zdarzyła mu się po raz pierwszy w życiu; nawet nie przypuszczał, że i w ten sposób można zarobić.

Przedewszystkiem nie wiedział dla kogo pracuje. „Pan majster”, jak nazywał nieznajomego mężczyznę, nie uważał za stosowne mu się przedstawić.

Następnie rodzaj pracy.

Należało zainstalować aparat podsłuchowy, włączyć go do telefonu jakiegoś lokatora, zamieszkałego w kamienicy przy ulicy Nawrot i w razie jakiegokolwiek bądź rozmowy skrupulatnie ją zanotować.

Lipka był na tyle sprytny, że od-

razu w całej tej sprawie przeczuł jakieś nieczyste machinacje, ale że sumienie miało bardzo elastyczne, o wiele więcej niż żołądek, który nie chciał się zastosować do kieszeni swego właściciela, więc się zgodził na warunki „pana majstra”.

Przewidywał jednak ogromne trudności przy instalacji aparatu podsłuchowego. Tymczasem było wręcz przeciwnie.

Pokój był już wynajęty, materiał techniczny przygotowany, dozorca kamienicy pił z jakimś przygodnym znajomym, a „pan majster” posiadał klucze od mieszkania owego lokatora, którego rozmowy telefoniczne należało pilnie wysłuchiwać.

Sam lokator, jak się później Lipka dowiedział — Andrzej Grądzki, noc tę akurat spędzał poza domem, więc wszystkie ewentualne przeszkody były usunięte.

Gdy już „robota” była skończona, „pan majster” zwrócił się do Lipka.

— Widzę, że dobry z was fachowiec; przypuszczam więc, iż jeszcze niejednokrotnie korzystać będę z waszych usług. Narazie pilnie baczcie z kim i o czym rozmawia.

Codziennie zdacie mi dokładny raport. Spotykać się będziemy w restauracji Traczyka przy ulicy Targowej. Idąc do mnie wybierajcie taki moment, gdy Grądzkiego nie będzie w domu — wyszedł wręczając młodemu technikowi banknot pięćdziesięciżłotowy.

Lipka pozostał sam. Tego rodzaju „praca”, jak obecna, bardzo mu do gustu przypadła.

— Przynajmniej nie narobi się zbyt człowiek — myślał — a zapłata jest wielka. Ciekawym jednak bardzo, w jaki sposób mam się dowiedzieć, czy Grądzki jest w domu, czy też wyszedł? — zadał sobie w duchu pytanie.

Wzruszył ramionami. — Ktośby się tam jednak taką bagatelką przejmował — rozważał dalej — przypuszczam, iż mój „majster” nie będzie mnie, ani jego kontrolował.

To też wchodząc do restauracji Traczyka był bardzo dobrej myśli, sądząc, że „pracodawca” będzie z niego zadowolony.

Na wchodzącego do restauracji Lipkę Traczyk w pierwszej chwili nie zwrócił zbyt uwagi.

Ujrzawszy wymizerowaną w zniszczonej, poplamionej odzieży postać, zaklął w duchu, myśląc:

— Jakiś obszarpaniec, który przy

kieliszku wódki przesiedzi cały dzień, korzystając z ciepła i dachu nad głową — i odwrócił się ostentacyjnie w przeciwną stronę.

Zdziwienie jednak Traczyka nie miało granic, gdy spostrzegł, że Lipka mierza w ciemny kąt pokoju, gdzie przy białym nakrytym stoliku siedział tajemniczy gość.

— Tam nie jest dla was miejsce — zawołał — wypicie przy bufecie kieliszek wódki, bo na więcej napewno was nie stać i marsz na ulicę. — U mnie nie jest przytułek dla żebraków, tylko przyzwolita restauracja dla porządných gości.

Zaskoczony takim przyjęciem Lipka stanął jak wryty na środku pokoju, spoglądając z szacunkiem na majestatyczną postać gospodarza, ale w tejże chwili rozległ się ostry głos zagadkowego gościa, który odezwał się pod adresem Traczyka:

— Niech się pan nie wtrąca w nieswoje sprawy, ten pan przyszedł do mnie.

— Nie wiedziałem — tłumaczył się zmieszany restaurator.

Tymczasem Lipka podszedł do nakrytego obrusem stolika, przy którym siedział jego pracodawca.

— Usiądźcie — niecierpliwiał się „majster”, widząc, że Lipka waha się z zajęciem miejsca.

Lipka usiadł.

— No i co słychać? — majster zniżył głos.

— Grądzki telefonował do jakiegoś markiza de Lavallo — odparł szepcem Lipka — oto treść ich rozmowy. Wręczył „majstrowi” zatłuszczoną kartkę papieru, na której notował sobie poszczególne słowa.

„Majster” przeczytał uważnie treść, poczem powiedział:

— Do nikogo więcej nie telefonował?

— Nie.

— Czy wyszedł z domu?

— Naturalnie — odrzekł Lipka, chociaż wcale tego nie był pewien.

„Majster” zamyślił się, po chwili zaś mówił:

— Ja już wychodzę. Spotkamy się tutaj wieczorem. Przypuszczam, że Grądzki nie prędko powróci do mieszkania, możecie więc tutaj zjeść obiad, a następnie iść zpowrotem do siebie.

Przywołując gospodarza i uregulował rachunek. Podnosząc się z krzesła zadał Lipce pytanie:

— Macie pieniądze?

— Mam.

Dalszy ciąg nastąpi.

Kalendarzyk.

Luty
2
Wtorek

DZISIO: Oczyszczenie N.M.P.
JUTRO: Błażeja B. M.

Wschód słońca 7.16.
Zachód słońca 16.22.
Wschód księżyca 5.13.
Zachód księżyca 11.40.
Długość dnia 9.00.
Przybyło dnia 1.19.

MUZEUW MIEJSKIM historii i sztuki (m. J. i E. Bartoszewiczów (Płac Wolności 1) otwarte w wtorki, soboty i niedziele od 10—16.

Dyżury aptek

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki: Sz. Jankielewicz, (Stary Rynek 9) — L. Steckla (Limanowskiego 37), B. Głuchowskiego (Narutowicza 4), St. Hamburga (Główna 50) L. Pawłowskiego (Piotrkowska 307), A. Piotrowskiego (Pomorska 91).

POD WŁOS.

Wszystko na receptę.

Przed tygodniem jedna z łódzkich agencji prasowych przyniosła rewelacyjną wiadomość, a mianowicie, iż krople „Inoziemcowa”, inaczej t. zw. „marchewne krople” (?) można będzie otrzymać tylko na podstawie recepty lekarskiej.

Powód? Różne narkomani, bez względu na wiek, płeć i wyznanie, nie mogą nabyć „wyraźnego” opium albo też nie mając dostatecznej gotówki — piją „Inoziemcowa” kwaterami czy litrami, w zależności od przyzwyczajenia.

Ogół czytelników próżno trawił dnie i godziny na tęsknym wyczekiwaniu... sprostowania. Nie było go i nie będzie (nie ogółu, lecz sprostowanie oczywiście).

W rezultacie błąd strach padł na wszystkich, którzy w dobie nieregulowanych warunków, nieregulowanego kryzysu względnie nieregulowanych koniunktur i (zreguły) nieregulowanych zobowiązań nie mają również uregulowanych żądań.

Właściwie niema się czego obawiać. „Inoziemcowa” nie drożeje, a tylko... więcej trzeba będzie za niego zapłacić, albowiem cenę efektywną (aptekarską) plus należność za wyzwanie.

Ostatecznie wszystko byłoby dobrze, gdyby nie wrodzona nam, Polakom: przysłowiowa lekkomyślność.

Zamiast bowiem zaopatrzyć się od razu w dziesięć recept (na zapas) albo w oksefiki wyż. rzeczonych kropli każdy z nas starać się o nie będzie w ostatnim momencie, kiedy już Hannibal (albo co innego) „ante portas”.

Spodziewać się przeto należy takich obrazków:

Poczekalnia lekarza. „Ogonek” wije się wzdłuż czterech ścian, przez przedpokój, klatkę schodową oraz chodnik aż do najbliższej przecznicy. Każdy z czekających traci co chwila przyjemny wyraz twarzy, wije się w gwałtownych kurchach, wreszcie wzdycha szepcząc:

— Tym razem jeszcze przeczło.

W pewnej chwili jakaś sympatyczna (obowiązkowo) i przystojna (również) panienka mdleje, rozlega się jakiś przytłumiony odgłos, jakby odległego grzmotu poczem kilka osób z najbliższego sąsiedztwa zemdłonej zrywa się i wybiega z poczekalni. Zdaleka dochodzą odgłosy podobne do wyżej przytoczonego.

Wśród obecnych gremialne westchnienie ulgi (kolejka zawsze cokolwiek się zmniejsza), znaczne zgromadzenie wykonywane w milczeniu niewypowiedzianą zresztą komendę „szlusz!” i spokój powraca... aż do nowego wypadku.

Podobny eksperyment jak z kroplami „Inoziemcowa” jest trochę ryzykowny, sama myśl jednak jest jedną z tych, które należałoby rozpatrzyć wszechstronnie i możliwie powszechnie zastosować.

Powiedzmy — alkohol. Narkotyk to specjalnie nie jest, ale — oszalamia, więc — za receptą. Chleb, zboże, zmieszasz z drożdżami, zamoczysz, skłnisz, wypijesz — oszalamia. A zatem — za receptą. Tytoń (nawet „Wanda” i machorka) narkotyk — za receptą. Ka-

Po strajku tramwajowym w Łodzi.

Chaos komunikacyjny i ostateczne zakończenie strajku. — Chwilowo bez redukcji personalnych. — Prawna strona zatargu. — Czy magistrat zażąda odszkodowania? — Ile oszczędzi K. E. Ł. na wprowadzonej reorganizacji pracy.

Strajk tramwajowy w Łodzi zakończył się definitywnie dopiero w niedzielę, dnia 31 stycznia r. b. W dniu tym ostatni ze strajkujących zgłosili się do pracy, zostali zarejestrowani i skierowani na linie.

Ostatnia faza likwidacji strajku na tramwajach zaznaczyła się przede wszystkim brakiem współdziałania między dyrekcją K. E. Ł. a władzami bezpieczeństwa, co naraziło w dużym stopniu warstwę robotniczą na spóźnienia, straty i niewygody.

Już w piątek, 29 ub. m., z chwilą pojawienia się na ulicach miasta pierwszych pociągów tramwajowych, kierowanych przez kontrolerów, znaczną liczbą autobusów, przybyłych z sąsiednich okręgów, a utrzymujących komunikację w Łodzi, opuściła miasto. Tymczasem w sobotę w godzinach rannych tramwaje nie pojawiły się na mieście, zaś zdezerentowani miejscowi właściciele autobusów stanęli do obsługi publiczności na krótko przed godziną ósmą, t. j. przed wypuszczeniem pociągów tramwajowych z remiz. Robotnicy, którzy liczyli bądź na tramwaje, bądź na autobusy, musieli odbyć drogę do fabryk pieszo, narażając się na upomnienia, kary i dodatkowo utratę zarobków.

W niedzielę, kiedy to według zapowiedzi dyrekcji K. E. Ł. — miało nastąpić normalne obsłużenie wszystkich linii, tramwaje ukazywały się na mieście dopiero od godz. 6 min. 30, skutkiem czego znowu setki zawieszonych łódzian bądź odbywało drogę piechotą, bądź po długim wyczekiwaniu na mrozie — musiało korzystać z drogiego przejazdu taksówką lub doróżką.

Od wczoraj wreszcie, t. j. od poniedziałku, 1 b. m., pociągi tramwajowe wyszły na miasto według rozkładu jazdy, przewidzianego ostatnio przez dyrekcję K. E. Ł. (bez pociągów nocnych).

Winę za ten stan rzeczy ponosi dyrekcja K. E. Ł. o tyle, iż winna była uprzedzić władze bezpieczeństwa o godzinach wypuszczenia tramwajów na miasto, celem utrzymania do tego czasu komunikacji autobusowej.

Jak zdołaliśmy ustalić — dyrekcja K. E. Ł. chwilowo nie przeprowadza redukcji personelu ruchu, zatrudniając wszystkich dotychczasowych pracowników. Jaki będzie w następstwie stosunek dyrekcji do pewnych grup pracowników — wykaże najbliższa przyszłość.

W każdym razie dyrekcja K. E. Ł. chce zastraszyć pewną liczbę pracow-

ników, bowiem — mimo podpisania przez nich deklaracji kazano im... iść do domów i czekać na wezwania. Pracowników tych jest około 120. W sprawie tych pracowników odbędzie się w środę t. j. jutro konferencja w inspektoracie pracy.

Zaznaczyć należy, iż prawna strona zatargu dyrekcji K. E. Ł. z pracownikami jest wyjątkowo trudna do sprecyzowania.

Dyrekcja wprowadziła nowe warunki pracy i płacy przed terminem wypowiedzenia, t. j. przed dniem 31 marca r. b. O ile nam wiadomo — w myśl odnośnych ustaw o ochronie pracy postępowanie takie nie może mieć miejsca, jest bowiem sprzeczne z ustawami.

Nie trzeba dodawać, że sprzeciw pracowników był najzupełniej słuszny i uzasadniony.

Dalej dyrekcja K. E. Ł. oświadczyła publicznie, iż wobec podjęcia strajku uważa umowy najmu z pracownikami za rozwiązane. To samo oznajmił wicedyrektor Ring na konferencji w urzędzie wojewódzkim w Łodzi. Są orzeczenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego opiewające wyraźnie i bez wątpliwości iż strajk nie może stanowić powodu do zerwania stosunku najmu.

Z drugiej strony dyrekcja K. E. Ł. na swoją obronę twierdziła, iż miała prawo wydać wszystkich pracowników, albowiem nie była oficjalnie powiadomiona o podjęciu strajku, mogła więc uważać, iż nieobecność pracowników jest nieczem nieusprawiedliwioną i angażować nowych ludzi.

Dla „oficjalnego” zawiadomienia o podjęciu strajku przez personel K. E. Ł. potrzebna była pisma inspektora pracy.

Inspektor pracy pisma takiego nie wysłał, albowiem — nie przyjmował wogóle strajkujących z tej racji, że... nie przychodził doń z ramienia tego czy innego związku.

Jeśli chodzi o instrukcje jakimi kieruje się inspektorat pracy (prawo i obowiązki pertraktacji tylko z przedstawicielami związków, bądź z pojedynczą, pokrzywdzoną osobą) — inspektor Wojtkiewicz jest bezsprzecznie w porządku. W danym jednak razie chodziło o interes kilku tysięcy ludzi, pracownicy tramwajowi mogli się zastrzeżeniem „Praca” lub klasowym związkiem Pracowników Miejskich i Instytucji Użyteczności Publicznej, bowiem do jednego bądź drugiego związku należą, a wyjaśnić to było można pierwszemu lepszemu ze strajkujących jako pracownikowi, któremu dobieje się krzywdy.

Należałoby ustalić, kto ponosi winę za niepoinformowanie strajkujących o tem, co decydowało o warunkach materialnych bardzo licznej grupy pracowników.

A pamiętać trzeba, że inspektor pracy jest powołany do obrony interesów pracownika i obrona ta jest jego obowiązkiem.

Ponieważ winę zaostrenia zatargu ponosi K. E. Ł. przez ogłoszenie o zerwaniu umów z pracownikami co spowodowało niebywałe w ruchu tram-

wajowym przewleczenie się strajku magistrat ma pełne prawo wystąpić o odszkodowania za czas od chwili zaostrenia strajku, albowiem przez unieruchomienie komunikacji tramwajowej magistrat łódzki poniósł stratę bardzo poważną (straty, poniesione przez ogół, nie są niestety zasakralne).

Ponadto magistrat łódzki mógłby z obecnej sytuacji wyciągnąć jedną jeszcze konsekwencję, a mianowicie:

Tak zwane uprawnienie rządowe, dotyczące koncesji na utrzymanie kolei elektrycznej łódzkiej, zapewnia m. in. dyrekcji K. E. Ł. prawo wyłączności tej komunikacji, to znaczy, iż przed upływem pewnego czasu (jeszcze około trzydziestu lat) nie wolno ani samorządowi, ani żadnym instytucjom prywatnym, wprowadzać jakiegokolwiek środka lokomocji pasażerskiej w granicach miasta.

Ostatnio dyrekcja K. E. Ł. zniósła pociągi nocne, dając tem dowód, iż nie może czy też nie chce obsłużyć mieszkańców w Łodzi w ciągu czterech do sześciu (zależnie od linii) godzin nocnych.

Ponieważ obowiązkiem magistratu jest troska o interes mieszkańców miasta, ma on przeto i prawo i obowiązek zaprowadzenia własnej komunikacji, powiedzmy autobusowej na czas godzin nocnych, a ponieważ mogłoby się to nie kalkulować finansowo — nie kalkuluje się bowiem, jakoby, dyrekcji K. E. Ł. — rozciągnąć okres obsługiwanego pasażerów od późnych godzin wieczorowych do wczesnych godzin rannych.

Wątpliwe należy, aby ewentualny proces, wytoczony magistratowi przez K. E. Ł. o zorganizowanie takiej komunikacji, mógł się skończyć przegraną magistratu.

Jak nas informują — przy nowych warunkach pracy — i płacy każdy z pracowników K. E. Ł. (w służbie ruchu) traci rocznie około 400 złotych, a jeśli zważyć, iż pracowników takich zatrudnia dyrekcja około dwóch tysięcy — „czysty” zysk na strajku wyniesie rocznie dla pp. akcjonariuszy około 800.000 złotych.

Cyfra ta wykazuje, iż unieruchomienie pociągów tramwajowych na przeciąg dwóch tygodni opłaci się dyrekcji K. E. Ł. w zupełności.

Na marginesie całej sprawy zatargu zaznaczyć jeszcze należy, iż strajk pracowników tramwajowych załamał się dzięki pp. kontrolerom, którzy — zawsze oddani z duszą i ciałem dyrekcji K. E. Ł. i tym razem nie zawiedli, bez względu na to, iż zmarnowali przez to owoce dwutygodniowej walki o słuszne prawo do życia tysięcy pracowników K. E. Ł.

(E. B.)

Lekcja dobrego tonu.

We wtorek, dnia 12 lutego o godz. 8 ej wiecz. w sali Polskiej YMCA, Piotrkowska 89, odbędzie się wykład prof. W. Skrzypkowskiego na temat „Zwyczaj i formy towarzyskie” z lekcją pokazową zasad dobrego wychowania.

Wejście na wykład 50 groszy.

Widowiska łódzkie

REPERTUAR.

TEATR MIEJSKI: O g. 4 pp. „Sprawa Dreyfusa”.
Wiecz. „Królewski film”.
TEATR KAMERALNY: O g. 5 pp. „Hau Hau”.
O g. 9 wiecz. „Czwarty do brida”.
TEATR POPULARNY: O g. 4 pp. „Czerwony
Kapturek”, wiecz. „Kredowe Kolo”.
TEATR POPULARNY W SALI GEYERA:
O g. 4 pp. 6.30 i 9 wiecz. „Nasza flota”.
MOMUS: „Al raz to można...”
CYRK: Codziennie przedstawienie o 8.15 wiecz.
w niedzielę i święta o godz. 4 po pol.
i 8.15 wiecz.

APOLLÓ: „Wiatr od morza”.
BAJKA: „Wygnańcy — rok 1905”.
CAPITOL: „Madame Szatan”.
CASINO: „Cham”.
CZARY: „Dwaj malcy”.
CORSO: I. „Spragniona Ameryka”. II. Spe-
cjaliści od rozwodów”.
DOM LUDOWY: „Golebica”.
GRAND KINO: Ułani, ulani, chłopcy malowani
LIRA: „Djabełski jeździec”. „Tango miłości”.
LUNA: „4-ch z Legji”.
MIMOZA: „Gai”.
OAZA: „Ucieczka księżnej Trubeckiej”.
ODEON: „Białe noce”.
OŚWIATOWY: I. „Gehenna miłości”. II. „Za-
czarowany dywan”.
PALACE: „Poskromienie złośnicy”.
PRZEDWIOSNIE: „10-ciu z Pawlaka”.
RECURSA: „Dziewczątka z Prateru”.
RAKIETA: „Miłość wśród lodów”.
SPLENDID: „Tragedja amerykańska”.
UCIECHA: „Nie zdradzaj”.
WODEWIL: „Białe noce”.
ZACHĘTA: „Janko muzykant”.

Teatr Miejski.

Dziś, wtorek o g. 4 po pol. oraz w owar-
tek wiecz. dwa ostatnie powtórzenia „Sprawy
Dreyfusa”. Ceny znizzone.
Dziś i jutro wiecz. farsa „Królewski film”
(Hulla di Bulla) z K. Szubertem. W środę
ceny znacznie znizzone.
W sobotę premiera wyreżyserowanej przez
dyr. K. Borowskiego sztuki „Mam iai dwa-
dzieścia sześć” Istvána Mihályiego.
Na ukończeniu pod reżyserją dyr. K. Bo-
rowskiego próby z arcydziela literatury pol-
skiej „Pan Goldhab” Al. Fredry.

Teatr Kameralny.

(ul. Traugotta 1)

Dziś, wtorek o godz. 5 pp. po raz 92-gi
sezonu „Hau Hau” z Michałem Zinlenem.
Ceny znizzone.
Dziś i jutro o g. 9 wiecz. „Czwarty do
brida”.
W owartek arcywesoła komedia „Dr.
Stieglitz”.

Teatr Popularny.

(Ogrodowa 18 tel. 178-00)

Dziś i dni następnych „Kredowe Kolo”
w reżyserji K. Tatarakiewicza po cenach po-
pularnych od 50 gr. do 3 zł. 10 gr.
Dziś, wtorek dnia 2 lutego o godz. 4 po
pol. po raz ostatni bajka dla dzieci, „Czerwo-
ny Kapturek”.
Ceny najniższe od 30 gr. do 1 zł.

Teatr Popularny w sali Geyera.

(Piotrkowska 205).

Dziś, o godz. 4 po pol., 6.30 i 9 wieczorem
wielka rewja p. t. „Nasza flota” w 2 częściach
18 obrazach. Ceny od 30 gr. do 2 zł.

Teatr rewji „Momus”.

Dziś, wtorek przebojowa rewja „Al... Raz
to można” w wykonaniu całego zespołu.
Bardzo efektowne dekoracje i wspaniałe
kostiumy uzupełniają całość nadzwyczaj bo-
gatego programu.

Nominacje w wojsku.

Ostatni Dziennik Pers. MSWojsk.
przynosi nominację mjr. Burnagla Sta-
niława z DOK. IV na podpułkownika i
ppor. K. S. Adamczyka Leona, asystenta
prokuratury przy WSO. Nr. IV na po-
ucznika.

Posiedzenie rady miejskiej.

W czwartek, dnia 4 lutego rb. o go-
dzinie 20 i pół odbędzie się posiedze-
nie rady miejskiej.

Na porządku obrad m. in. znajdują
się: [sprawa zaciągnięcia z Banku Go-
spodarstwa Krajowego 2-ch pożyczek
na wykończenie drewnianych domów
mieszkalnych, wznoszonych na gruntach
miejskich w Chojnach i na Mani oraz
sprawa przepisów o wydawaniu odzieży
służbowej pracownikom zarządu miasta
Łodzi.

W święto gromniczne.

*Ploną światła gromnicznych jaskrawe spirale,
Wzbija się obłok dymów pod kościelne stropy
I płynie szept modlitwy w dal, pod Boże stopy
Jak gdyby wiara ludu nie osłabła wcale.*

*A każda z gromnic równo i spokojnie płonie,
Przy poświęcenia swego prastarym obrzędzie,
Jakby się stać nie miała okrutnym narzędziem
Przy człowieku przesmutnym, półświadomym skonie.*

*Nie kładźcie konającym śmiertelnych gromnic w dłonie,
Szczególnie tym, co w życiu szli w trudach i męce —
Niech gorzycy przymusu nie czują przy skonie,
Niechaj całkiem zapomną o świata udreć!
Gdy gwiazda wyzwolenia wkrótce im zapłonie —
Nie kładźcie konającym gromnic w drżące ręce!*

M. MSZCZYCKA.

W dniu imienin Prezydenta Rzeczypospolitej. Wczorajsze uroczystości w Łodzi.

W dniu wczorajszym, jako w dniu
imienin p. Prezydenta Rzeczypospolitej
Polskiej o godzinie 10-ej rano w ko-
ściele garnizonowym przy ul. Jerzego
odbyło się uroczyste nabożeństwo dla
oddziałów wojskowych, stacjonowanych
w Łodzi. O g. 9.50 dowódca 10 D. P.
gen. Olszyna-Wilczyński odebrał raport
od dowódców oddziałów, poczem o g.
10-ej dowódca O. K. IV gen. Małachow-
ski przeszedł przed frontem zgroma-
dzonych na ul. Jerzego oddziałów.

Mszę św. w kościele garnizonowym
celebrował proboszcz D.O.K. IV ks. Zi-
liński. Na nabożeństwie obecni byli
p. wicewojewoda Potocki, dowódca O.
K. IV gen. Małachowski z adiutantem
kpt. Czyhrynem, gen. Olszyna-Wilczyń-
ski, gen. Miller, starosta grodzki, Podo-
biński, prezes Kucharski, prezes sądu
okręgowego Zaborowski, prezes rady
miejskiej Holcgreber, kurator okr. szk.
Gadomski, naczelnik wydziału bezpie-
czeństwa p. Lutomski, insp. Niedzielski,
kpt. Budzyński oraz inni przedstawiciele
władz administracyjnych i wojskowych
i korpus oficerski garnizonu łódzkiego.
Świątynię wypełniły po brzegi szeregi
żołnierzy garnizonu łódzkiego.

Po mszy św. podniosło kazanie wy-
głosił ks. likow.
Na zakończenie uroczystości J. E.
Ks. Biskup Tymieniecki w szatach pon-
tyfikałnych odmówił modlitwę za Oj-
czyznę i Prezydenta, poczem zaintono-
wał „Boże coś Polskę”.

Po nabożeństwie przed dowódcą
O. K. IV odbyła się defilada.

Kasa emerytalna samorządu łódzkiego. Wyniki niedzielnych wyborów.

W dniu onegdajszym odbyły się wy-
bory do zarządu kasy emerytalnej pra-
cowników samorządu łódzkiego.

Przewodniczącym tejże kasy został
z nominacji dyrektor zarządu miejskiego
p. Mieczysław Kalinowski, sekretarz zaś
referent wydziału finansowego p. Julian
Komorowski.

Związek wystawił swoje listy jak
następuje:

Związek pracowników miejskich i
zakładów użyteczności publicznej (kla-
sowy) otrzymał listę Nr. 1.

Pracownicy miejscy zgrupowani w
bezpартijnym związku pracowników miej-
skich (Zachodnia 66) — Nr. 2.

Kartel związków Z. Z. P. i Polskie

Związki Zawodowe „Praca” — Nr. 3.

W wyniku wczorajszego głosowania
największą ilość głosów padło na listę
Nr. 1 i 2 oraz niewielką ilość głosów
— Nr. 3.

Do zarządu kasy emerytalnej wobec
tego weszli z listy Nr. 1 pp. Stanisław
Wojdan i Marceli Jaroszek.

Z listy Nr. 2 — pp. referent wydziału
prezydialnego Jan Barczewski i re-
ferent wydziału opieki społecznej Wacław
Kleck.

Z listy Nr. 3 — jako zastępca wszedł
woźny szkoły powszechnej — prezes
związku woźnych szkół powszechnych
p. Andrzej Sasiak (Kartel Z.Z.P.) (p)

Margaryna w maśle.

Wyniki analizy P. Z. B. Żywności.

(a) W dniu wczorajszym sąd grodzki
w Łodzi rozpatrywał szereg spraw, z
oskarżenia wytoczonego przeciw handla-
rzom nabiłań za fałszowanie masła. W
większości wypadków oskarżeni odpow-
iadali za oszustwo, sprzedając masło
mieszane z margaryną jako autentyczne
masło śmietankowe.

Sprawy te były wynikiem spostrze-
żeń, że w ostatnim czasie na rynku
łódzkim, jak również na całym terenie
województwa łódzkiego pojawiło się w
handlu w wielkiej ilości sfałszowane ma-
sło i smalec.

Sfałszowane produkty pojawiły się na
ryнку w tak wielkiej ilości, że konsu-
mentowi trudno było rozróżnić tłuszcze
oryginalne od fabrykowanych.

Fałszowaniem masła i tłuszczów oraz
innych produktów, zajął się w pierwszym
rzędzie Państwowy Zakład Badania Ży-
wności, który przy pomocy kontrolerów
oraz władz policyjnych prowadzi ener-
giczną walkę z fałszerzami.

W związku z tem zwróciliśmy się do
Dyrektora P.Z.B.Z. w Łodzi p. dr. Józef-
a Domżańskiego, który udzielił nam cen-
nych wyjaśnień. Dyr. Domżański oświad-
cza, że w ostatnim czasie analiza po-

branych próbek wykazuje w lwiej czę-
ści zarówno w maśle, jak smalcu pokaź-
ny odsetek margaryny, która obniża
wartość odżywczą tłuszczów naturalnych.
Sztuczne tłuszcze importowane są przez
hurtowników z Gdańska, a więc spro-
wadzana jest margaryna „Amada”, tłu-
szcze mieszane „Atlantyk” i margaryna
mleczna „Di-Da”.

Prócz konfiskaty, zarówno właściciel
składu, jak i jego dostawca importer zo-
staną pociągnięci do odpowiedzialności
karnej za wykroczenie przeciw zarządze-
niu min. spraw. wewnętrznych.

„Noc dziesiątej Muzy”.

Pod powyższym tytułem urzędu
Polski Amatorski Klub Filmowy w Ło-
dzi w dniu 6 b. m., w lokalu własnym
przy ul. Piotrkowskiej № 79 — dorocz-
ny bal karnawałowy.

Bal ten oświetlony będzie w mnó-
stwo niespodzianek, m. in. wybór króla-
wej balu, zdjęcia filmowe, konkurs fo-
togeniczności i wiele innych.

Początek o godz. 10 wiecz. Wstęp
dla członków i pań 2 zł., dla gości za-
proszonych 3 zł.

RADJO

Łódź

WTOREK, dnia 2 lutego 1932 r.

10.15—11.45 Transmisja nabożeństwa z Krakowa
11.58—12.15 Sygnał czasu, hejnał z Wieży
Marjackiej w Krakowie, odczytanie pro-
gramu na dzień bieżący i kom. meteorol.
z W-wy.
12.15—14.00 Poranek symf. z Filharm. Warsz.
Wyk. Ork. Filharm. pod dyr. Nowowiej-
skiego i soliści. 1) W. A. Mozart. Uwrot:
do op. „Piet zaczarowany” 2) Arje i pieśń
3) L. van Beethoven: V-ta symf. (c-moll)
(tr. z W-wy).
14.00—15.00 Przerwa.
15.00—15.55 Muzyka z Krakowa.
15.55—16.20 Program dla dzieci. 1) Felj. p. t.
„Krajoznawcze prace młodzieży” (Wraże-
nia z Wystawy w Krakowie) — Al. Ja-
nowskiego 2) Obrazek St. Dittrichowy
p. t. „Jak pluszowy niedźwiadek Jasłowi
w lekcjach dopomógł (tr. z W-wy)
16.20—17.40 Płyty gramof. z W-wy.
16.55—17.15 Płyty gramof. z W-wy.
17.15—17.30 Odczyt z Wilna p. t. „Ku zaca-
rowanym krajom wschodu” — wygł.
prof. Dr. Rydzewski.
17.30—17.45 Wiadomości przyjemne i pożytecz-
ne (tr. z W-wy).
17.45—19.00 Koncert popularny symf. wyk.
Ork. Filharm. pod dyr. J. Ozimńskiego
i M. Fliederbaum (skrz.) (tr. z W-wy).
19.00—19.25 Rozmaitości.
19.25—19.30 Odczytanie programu na dzień
następny.
19.30—19.45 Kalendarzyk film., repert. teatrów
i płyty gramof.
19.45—20.15 Słuchowisko p. t. „Pod gorącym
niebem afrykańskim” W. Krystjana —
(tr. z W-wy).
20.15—21.10 Koncert popularny w wyk. P. R.
pod dyr. J. Ozimńskiego z udz. St. Grusa-
czyńskiego (tenor) (tr. z W-wy).
21.55—22.10 Skrzynka pocztowo-techniczna —
wygł. W. Frenkiel (tr. z W-wy)
22.10—22.45 Recital fort. M. Chasin (tr. z W-wy)
22.45—23.00 Kom. meteorol., polie. oraz wiad.
sport. (tr. z W-wy).
23.00—24.00 Muzyka taneczna z restauracji
„Louvre” w Łodzi.

Łódź

ŚRODA, dnia 3 lutego 1932 r.

11.45—11.55. Przegląd dzisiejszej Prasy Polsk.
(tr. z W-wy).
11.55—12.10 Sygnał czasu z W-wy, hejnał z
Wieży Marjackiej w Krakowie, odczytanie
programu dzienneho.
12.10—13.15 Muzyka z płyt gramofonowych t.
A. Klingbell, Piotrkowska 160.
13.15—13.45 Przerwa.
13.45—13.50 Głędła pieniężna i komunikat dla
żeglugi i rybaków (tr. z W-wy).
13.50—14.15 Płyty gramof. z W-wy.
14.20—16.40 „Edward Jurgens (sylwetka z r.
1863) — wygł. p. Z. Finselsówna (tr.
z W-wy).
16.40—16.55 Płyty gramof. z W-wy.
16.55—17.10 Lekcja języka angielskiego (tr.
z W-wy).
17.10—17.35 Odczyt z W-wy.
17.35—18.50 Muzyka wioska w wyk. orkie-
stry P. R. pod dyr. J. Ozimńskiego (tr.
z W-wy).
18.50—19.15 Rozmaitości.
19.15—19.30 „Skrzynka pocztowa łódzka” —
koresp. bież. omówi red. Jan Piotrowski.
19.30—19.45 Kalendarzyk filmowy, repertuar
teatrów, odczytanie programu na dzień
nast. i komunikat Izby Przem.-Handlowej
w Łodzi.
19.45—20.00 Prasowy Dziennik Radjowy (trans-
misja z W-wy).
20.00—20.15 Feljeton p. t. „Anegdota muzycz-
ne” — wygł. dyr. A. Wieniawski (tr.
z W-wy).
20.15—21.05 Koncert ork. wiejskiej Adama
Stromberga (tr. z W-wy).
21.05—21.20 Kwadrans literacki — humory-
styczne opowiadanie z życia obywatel-
skiego dawnej Warszawy, Wł. Koryckiego
p. t. „Walek w Warszawie i panna Józefa”
(tr. z W-wy).
21.20—22.25 Koncert kameralny w wyk. kwint-
tetu Treny Dubiskiej (tr. z W-wy).
22.25—22.40 Dodatek do Prasowego Dziennika
Radjowego i kom. meteorol. z W-wy.
22.40—24.00 „Spacer detektorowy po Europie”
(retransmisja stacji zagranicznych).

Kursy wieczorowe w Polskiej YMCA.

Polska YMCA, Piotrkowska 89,
przyjmuje jeszcze od godz. 10 do 13-ej
i od 16 do 22-jej zapisy pań i panów
do nowych grup w II-ym półroczu na
kursach języków obcych: niemieckiego
angielskiego i francuskiego.

Zostaną również uruchomione kur-
sy: 2 mies. kurs fotograficzny oraz
kurs reklamy i umiejętności sprzeda-
wania.

Na kursach prowadzą lekcje pierw-
szorzędni wykładowcy.

Rozpoczęcie nauki w pierwszych
dniach lutego r. b.

Opłaty na kursach obniżono do mi-
nimum.

Wyrok w procesie celnym.

Od dwóch miesięcy do roku więzienia.

Czternastu oskarżonych uniewinniono.

Wczoraj, o godz. 6 wieczór, sąd ogłosił wyrok w sprawie 24 właścicieli bądź pracowników biur ekspedycyjnych w Łodzi, oskarżonych o przekupienie urzędników w łódzkiej agencji celnej P. K. P.

Na mocy wyroku zostali skazani: Ksawery Czaplinski na 1 rok domu poprawy, Stefan Sierant na 4 miesiące więzienia, Czesław Dymcecki, Lajb Wol-

berg, Mieczysław Gutgold, Jerzy Głowacki po 3 miesiące więzienia, Filip Zabładowski, Stanisław Hiller i Jakób Cederbaum po 2 miesiące więzienia.

Pozostałych oskarżonych sąd uniewinnił z powodu braku dowodów winy. Powództwo cywilne na sumę złotych 878,868 gr. 54, sąd pozostawił bez uwzględnienia. (p)

Krwawa zbrodnia pijaka.

Ciężko postrzelił sprzedawcę w składzie win i wódek za odmowę sprzedaży wódki.

Przy ulicy Rzgowskiej 137 mieści się skład win i wódek Włodzimierza Andrejewa. Skład strzeżony był w porze nocnej przez niejakiego Teodora Tankiewicza, zamieszkałego w tym domu, kuzyna Andrejewa; Tankiewicz pracował u Andrejewa często jako sprzedawca. W dniu wczorajszym, około godz. 7 rano, do składu, który w tym czasie był jeszcze zamknięty, poczęł się dobijać jakiś pijak. Widząc, iż nikt mu nie otwiera, pijak udał się do mieszkania Tankiewicza, domagając się odeń sprzedaży flaszki wódki, za którą oferował zł. 1.60 gr.

Tankiewicz odmówił sprzedania wódki. Przybyły zirytowany odmową, wy dobył rewolwer systemu „Buldog” i mierząc prosto w głowę dozorcy strzelił. Dozorca padł nieprzytomny na ziemię.

Na odgłos strzału zbiegli się lokatorzy domu. Złoczyńca jednak zamknął się w mieszkaniu Tankiewicza, grożąc że będzie strzelał.

Wobec tego powiadomiono posterunek policyjny na Chojnach. Na miejsce przybył komendant posterunku na Chojnach—Kurpiński oraz kilku posterunkowych. Zbrodniarza obezwładniono i odebrano mu broń, a następnie, okutego w kajdany sprowadzono na posterunek policyjny w Chojnach, gdzie stwierdzono iż ujętym jest 38-letni Franciszek Dzuliga, zam. przy ulicy Śląskiej 6. Ciężko rannego Tankiewicza przewieziono do szpitala św. Józefa, gdzie walczy ze śmiercią. Dochodzenie prowadzone jest w trybie doraźnym. (p)

Łódź w wyścigu pracy lotniczej

Wyniki dotychczasowe i plany na przyszłość L.K.L.

Łódź, jako wielkie centrum przemysłowe — musi podwójnie zaakcentować swój żywy udział w pracy lotniczej Państwa dlatego Łódź nie ograniczyła się tylko do poparcia prac L.O.P. P. lecz zdobyła się na odrębny jeszcze dział pracy, któremu dała stuprocentowe poparcie materialne i moralne.

Mamy tu na myśli powstały przed dwoma laty Łódzki Klub Lotniczy, zrzeszający najwybitniejszych przyjaciół sportu lotniczego w społeczeństwie łódzkim. Klub powstał z inicjatywy pułk. dypl. Chilarzkiego, zastępcy d-cy O. K. a prezesurę jego prowadził sprężysty pan pułk. dypl. Rotarski, d-ca piechoty dywizyjnej 10-ej Dyw. Piech.

Zarząd po dokonaniu wyboru Prezydium, w skład którego weszli pułk. dypl. Stefan Rotarski, jako prezes Zarządu,

prezes Geyer Robert, inż. Holcgreber Jan i prokurator dr. Markowski Jan, jako wiceprezesi inspektor P. P. dr. Torwiński Józef, jako skarbnik, kierownik lotniska Woźnicki Tadeusz, jako sekretarz generalny, oraz po wyłonieniu trzech sekcji, a mianowicie skarbowa-budżetowej, propagandowo-prasowej-zakreślił na wstępie powstania Łódzkiego Klubu Lotniczego program prac na najbliższy okres czasu, a więc:

1) pomoc w organizacji i Centrum P. W. Lotniczego na lotnisku w Lublinku,

2) organizację kursów teoretycznych dla kandydatów do Centr. P. W. Lotn.

3) budowę szkoły pilotów,

4) trening w pilotażu członków — pilotów Klubu,

5) uzyskanie własnych samolotów, silników oraz części zapasowych,

6) wyposażenie warsztatu lotniczego.

Wszystkie te postulaty realizowane pośpiesznie.

Zarówno pierwszy jak i drugi kurs teoretyczny stał na wysokim poziomie, absolwenci zaś kursów, których zakwalifikowano do praktycznej nauki pilotażu w całości opanowali stawiane zadania, co jest również zasługą kierowników i wykładowców.

W dniu 20 września 1931 r., łącznie z zakończeniem kursu II Centrum P. W. Lotniczego odbyło się uroczyste poświęcenie owego budynku, które zaszczyli swoją obecnością wybitne osobistości ze sfery urzędowych, wojskowych i społecznych z p. wojewodą Wł. Jaszczołtem na czele.

Obecnie wartość nieruchomości — sprzętu lotniczego i części zapasowych oraz warsztatu jest bardzo znaczna.

Na bieżący rok Zarząd Klubu Lotniczego realizować będzie następujące postulaty:

1) Umożliwienie treningu w pilotażu pilotom rezerwy — mieszkańcom m. Łodzi,

2) Zwiększenie taboru lotniczego i udział w zawodach krajowych,

3) organizacja P. W. Lotniczego,

4) Organizacja szybowstwa,

5) Propaganda lotnictwa.

Ł. K. L. z wiosną 1932 r., umożliwi wojskowym pilotom rezerwy stały trening, przystępując w ten sposób do spełnienia jednego z największych zadań.

Zarząd Ł. K. L. postanowił nabyć z pieniędzy częściowo zaoszczędzonych z subwencji Min. Kom. częściowo zaś korzystając z finansowego poparcia komitetu wojew. Ł. O. P. samolot turystyczny typu P. Z. L. 5 do którego

uzyskano już poprzednio z Min. Kom. bezpłatnie jeden nowy silnik angielski, typu Cirrus Mark 85 K. M. Posiadając samolot turystyczny barwy n/Klubu będą mogły być reprezentowane zarówno na międzynarodowych, jak i krajowych zawodach lotniczych — do czego bezwarunkowo dąży, tembardziej, że dotychczas z powodu braku odpowiedniego sprzętu lotniczego w żadnych konkursach piloci Ł. K. L. nie mogli brać udziału.

W najbliższym czasie Ł. K. L. rozszerzy znacznie zakres swojej działalności przez utworzenie sekcji przysposobienia wojskowego lotniczego oraz sekcji szybowcowej, stosując się ściśle do dyspozycji rady klubów a filjowanych przy aeroklubie R. P.

W tym celu zarząd przedstawił walnemu zgromadzeniu wniosek na pewne zmiany w statucie, dotyczące dopuszczenia pracy wśród młodzieży P. W.

W najbliższych dniach przybywa do okr. urzędu W. F. i P. W. oficer lotnik, z którym nowy Zarząd rozpocznie intensywną pracę.

Równocześnie rozpoczyna się organizowanie sekcji szybowcowej z konkretnym zamiarem zorganizowania z wiosną 1932 r. wyprawy szybowcowej w Góry Świętokrzyskie wspólnie z warszawskim aeroklubem.

W dniu 25 stycznia r. b. pod przewodnictwem mec. Bilyka odbyło się ogólne roczne zebranie. Do nowych władz Klubu wybrano pp. dyr. Chodaczkę, mjr. Banaszaka, mjr. Gwiazdowskiego, prezesa Geyera, prezesa Rady Miejskiej Holcgrebera, inż. Kauczyńskiego, dyr. Maksa Kona, prokuratora Markowskiego, starostę Rzewskiego, plk. dypl. Stefana Rotarskiego, mjr. dypl. Szlasezowskiego, dyr. „Radja” Tokarczka, dyr. Ulmana, red. Jana Wojtyńskiego.

Do komisji Rewizyjnej wybrano: dyr. Gregera, naczelnika Konopkę, insp. Szczerbińskiego.

Do Sądu Honorowego weszli pp. plk. dypl. Chilarzki Eugeniusz, naczelnik Lutomski, mec. Pawłowski, mec. Bilyk, insp. Niedzielski.

Łódź, jako miasto bogatego wielkiego przemysłu musi poprzeć wszelką inicjatywę lotniczą tak poważnej instytucji jak Łódzki Klub Lotniczy w stu procentach bez reszty.

Nowe legitymacje S. D. Ł.

Zarząd Syndykatu Dziennikarzy Łódzkich podaje do wiadomości, że od 1-go stycznia 1932 r. wszyscy członkowie Syndykatu otrzymali nowe legitymacje. Nowe legitymacje, wystawione na rok bieżący, oprowiane są w płócienną granatową o ładkę, z godłem Syndykatu i białą skośną linią.

W związku z tem dotychczasowe legitymacje Syndykatu Dziennikarzy Łódzkich zostały unieważnione.

Akademja Marjańska.

Zwyczajem lat ubiegłych Stowarzyszenie Robotników Chrześcijańskich urządziło dziś, 2 lutego r. b. o godz. 4 po południu w lokalu własnym przy ulicy Przejazd 35 Akademję Marjańską.

Wstęp za okazaniem książeczki członkowskiej.

Nowe kuchnie dla bezrobotnych.

W dniu 20 stycznia r. b. odbyło się uroczyste otwarcie kuchni grodzkiego komitetu do spraw bezrobocia przy elektrowni łódzkiej (Przejazd 54) przeznaczonych dla bezrobotnych pracowników umysłowych. Wydarzenie głośne zostało rozpoczęte w dniu 1 lutego.

W dniu 1 lutego r. b. odbyło się uroczyste otwarcie kuchni dla bezrobotnych grodzkiego komitetu do spraw bezrobocia w Łodzi przy ul. Tuszyńskiej Nr. 47 w lokalu, zaflorowanym bezpłatnie przez firmę „Rosicki, Kawacki i S-ka”. Kuchnia ta powstała z inicjatywy koła II związku rezerwistów i b. wojskowych.

Pamiętaj o najbiedniejszych!

Premjera w Teatrze Kameralnym.

„CZWARTY DO BRIDŻA“

komedia w 3 aktach Stefana Kiedrzyńskiego.

Gdyby tak wszyscy bohaterowie sztuki Kiedrzyńskiego wymknęli się z tekstów i zmaterializowali przyszli na sobotnią premię do Teatru Kameralnego i usiedli sobie na widowni, to byłoby w teatrze bity komplet. Siedziałoby na sali kilku nieboszczyków, trochę papieru, kilkanaście dorosłych embrjonów i tłum żywych ludzi, takich „przeciętnie zdrowych”. Cała ta publiczność bawiłaby się w teatrze świetnie: oklaski, śmiech, łezki, — prócz tego ciągle okrzyki witające znajomych, przyjaciół, dłużników, krewnych i sobowrotów. Autor czyniłby — z talentem, rutyną i temperamentem — honory pana domu.

Udoby następnie te „publiczność” skonfrontować z tą rzeczywistą publicznością okazałoby się, że to — sami swoi. Kiedrzyński bawi publikę w ten sposób, że pakuje ją poprostu na scenę, prowokuje do jakiejś akcji, a potem już czuwa, żeby nie skończyło się to wszystko towarzyskim skandalem. Ale ponieważ bohaterowie Kiedrzyńskiego są dobrze wychowani przez autora pod okiem P. T. Publiczności, widowisko kończy się bez wybryków. Gorzkie słowa — to poprostu ploteczki, satyra — o zabawa towarzyska, bo w ostateczności, zgodnie z przysłowiem, Kiedrzyński publicę okłania wykoła. Po zapadnięciu kurtyny ludzie nie budzą się, jak ze snu — ale wychodzą sobie, jak z wizyty u znajomych, rozbawieni lub znudzeni.

Na inscenizacji p. t. „Czwarty do

bridża” goście ubawili się nieźle, ponieważ przyjęcie w Kameralnym udało się. Przedewszystkiem było trochę znajomych: bankier Winiecki (ten, co to adoptował córkę włóczęgi, a sam zaleca się, stary dziad, do baronowej, która... tego...), był następnie Adolf Skórzewski (ten, co został dyrektorem departamentu), doktor Flanz (ma apetyt! ale mówiąc między nami, nie oprócz tego więcej), był ten Prostek (tylko, że się zmienił jakoś, czy co...), było jeszcze jakieś podejrzané indywiduum, Teofini (zmarnował się!). Kobiety? oczywiście, były: była Pola, tylko strasznie zajęta jakimś dramatem (podobno, tak przynajmniej mówią), była Ludka (ta córka doktora, co to...), była i baronowa, ale nieprawdziwa, tylko Sabina...

Bardzo ładnie mają urządzone mieszkania ci Skórzewscy: wnętrze projektował p. Zenobiusz Poduszko. Słuchę projektował p. Franciszek Chrościcki. Był bridż, był likier, a zaraz po kolacji był dramat.

Kiedrzyński ma niewątpliwie nerw dramatyczny: scenę załadnia żywymi człowieczkami, umie konstruować teatralnie sytuację, jest czasem dowcipny, obserwację ma trafną, choć powierzchowną, — ale... ale figury jego są zarchadzone komunalnymi scenicznymi, dżalog zle „niesie”, bo nieekonomicznie i nierzeczowo jest budowany, całość jest organizowana po linii łatwizny i konwen-

cyj, a to stwarza dłużyzny i martwe scenicznie miejsca w akcji. Sztuki Kiedrzyńskiego nie mają klimatu intelektualnego, myślowy ich podkład jest karłowaty i wyrosł nie może.

W każdym razie na każdą sztukę Kiedrzyńskiego można iść: śmiejmy się, kto wie, czy komedia potrwa trzy tygodnie!

Komedia Kiedrzyńskiego ma szczęście: grali ją w Teatrze Kameralnym pierwszorzędni aktorzy. Przedewszystkiem p. Jerzy Woskowski: bezpośrednia gry, oszczędność, a przy tem pełnia wyrazu, prostota i dalekość środków aktorskich sprawiły, iż ten Teofini ratował całą komedję i stwarzał sens tam, gdzie go w tekście nie było.

P. Michał Znicz (Winiecki) zrobił wszystko, co było do zrobienia. P. Zdzisław Karczewski zaktywizował humor siedzący w głupocie tego Skórzewskiego z M. S. Z. P. Zbigniew Ziemiński demonstrował Prostka wyrażając, że swadą i z niezmaczoną konsekwencją Pan Wacław Modrzeński jako dr. Flanz spełniał obowiązek na straconej placówce.

Panie: Rola Poli Winieckiej pisana jest w ten sposób, że życie jej sceniczne wygląda tak: Pola wychodzi, Pola przychodzi, Pola się domyśla, że to jej ojciec, Pola się nie domyśla i t. d. P. Zofia Szalezyńska inteligentnie chodząca w tem jarzmie Kiedrzyńskiego. P. Janina Morska (Baronowa) trzymała się dzielnie, chociaż nie miała czego się trzymać.

Rzecz wyreżyserował p. Jerzy Walden.

Kazimierz Korcelli.

Uczciwy znalazca i roztargniony kierownik szkoły.

Do VII komisariatu P. P. w Łodzi zgłosił się w dniu wczorajszym kierownik jednej ze szkół powszechnych z zameldowaniem, iż podjął z kasy miejskiej na wypłatę personelowi nauczycielskiemu kwotę 30.000 złotych, kładąc je do teczki. Jadąc dorożką, przez zapomnienie pozostawił teczke wraz z pieniędzmi w dorożce.

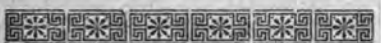
Podczas sporządzania przez dyżurnego przewodownika komisariatu protokołu zgłosił się do komisariatu jakiś osobnik który złożył zameldowanie, że wsiadając do dorożki, znalazł w niej teczke wraz z 30.000 zł. Obaj prosili przewodownika o nieujawnianie ich nazwisk prasie a to ze względów zrozumiałych. (p)

Choroby zakaźne.

Wykaz za tydzień ubiegły.

W ciągu ubiegłego tygodnia, t. j. od dnia 24-go do 30-go stycznia r. b. włącznie — zgłoszono do Wydziału Zdrowotności Publicznej następujące przypadki zachorowań na choroby zakaźne: Dur brzuszny 12 przypadków (w tygodniu poprzednim 5 przypadków) plonica 13 przypadków (8), błonica 55 przypadków (34), dżwica karku 0 przypadków (—), odr 97 przypadków (55), róża 3 przypadki (—), krztusiec 35 przypadki (24), gorączka płożowa 4 przypadków (6).

Ogółem zanotowano w tygodniu sprawozdawczym 219 przypadków zachorowań na choroby zakaźne, w tygodniu poprzednim 153 przypadków.

Pal tylko gilzy
„LEGJONOWE”
wytwórni „ŚWIATOWID”
ŁÓDŹ, Cegielniana 19, tel. 134-86.

Zuchwale włamanie do składu manufaktury 10,000 zł. strat.

W dniu wczorajszym władze śledcze zostały zalarmowane, doniesieniem o śmiałym włamaniu do składu manufaktury przy ul. Piotrkowskiej 69.

W wyniku dochodzenia ustalono co następuje:

Na I-szem piętrze, gdzie znajduje się skład manufaktury Szpiro Natana, nocy wczorajszej nieznanymi włamywaczami kluczem podrobionym otworzyli bramę powyższej posesji, poczem wylazli zamek w drzwiach wejściowych składu.

Splondrowawszy wszystkie szuflady biurka pozostawili znalezione weksle zabierając 20 zł. gotówką.

Do przyniesionych worków zapakowano dużą ilość towarów podszezwkowych i niepostrzeżeni przez nikogo odjechali w nieznanym kierunku.

Szpiro oblicza straty na 10,000 zł.

Władze śledcze zarządziły natychmiast obławę w melinach łódzkich, w poszukiwaniu włamywaczy, lecz chwilowo bez rezultatu.

Aresztowany łódzianin powiesił się w celi aresztu gminnego.

(p) W dniu onegdajszym, w związku z kradzieżą drobiu na szkodę Stefana Balcerzaka, zamieszkałego we wsi Witoniu, powiatu Łęczyckiego, został aresztowany kilkakrotnie karany za kradzieże 21-letni Stanisław Kropidłowski, przybyły z Łodzi i zamieszkały na Kalenbacha 10.

Aresztowanego osadzono w areszcie gminnym w Witoniu. Po upływie kilku minut do celi wszedł dozorca i ku swemu przerażeniu ujrzał Kropidłowskiego wiszącego na kracie u okna.

Dzięki natychmiastowemu odciegnięciu wisielca i zastosowaniu sztucznego oddychania udało się Kropidłowskiego przywrócić do życia.

Jak wynika z zeznań złożonych przez desperata, targnął się on na życie wskutek obawy przed karą.

Wygaste ognisko zarazy.

Zarazę świń, wybuchłą w Łodzi przy ul. Nowo-Zarzewskiej 45, urząd weterynaryjny magistratu m. Łodzi uznał za wygasłą.

Zmiany w elektrowni łódzkiej

(b) W związku z ustawą o spółkach akcyjnych wymagającą utworzenia rady nadzorczej, odbyło się walec zebranie akcjonariuszy elektrowni łódzkiej, a wczoraj górnice posiedzenie nowego zarządu.

Do rady nadzorczej z ramienia miasta weszli pp. prezydent Ziemiński i prezes rady miejskiej inż. Hologreber, a do zarządu wiceprezydent Rapalski, ławnik Kuk i radny Pogonowski.

Przewodniczącym zarządu został inż. Skulski, wiceprzewodniczącym p. Villian. Dyrektorem administracyjnym mianowany został inż. Ułman, dyrektorem technicznym inż. Tołłoczko, inż. Dziennikowski i inż. Podciechowski mianowani wicedyrektorami a prokurentami mianowani zostali inż. Rau i inż. Mackiewicz.

Z Gimnazjum Wieczorowego P.O.W.

Zarząd Klubu Absolwentów wraz z Samorządem Uczniowskim Gimnazjum Wieczorowego POW. dla dorosłych w Łodzi dla zasilenia funduszy samorządu uczniowskiego w dniu 6 lutego od godz. 21 dorocznym zwyczajem urzędu zabawę taneczną w lokalu T-wa Krajczewskiego przy Al. Kościuszki 17.

Pożar zagrody włościańskiej.

(a) We wsi Chabielice, powiatu Sieleckiego wybuchł groźny pożar w zagrodzie Jana Mielczarka. Ogień podsyłany silnym wiatrem rozprzestrzenił się szybko na sąsiednie zabudowania. Dzięki energicznej akcji ratowniczej miejscowej straży wiejskiej i mieszkańców, pożar zdołano opanować i nie dopuścić do przeniesienia się na sąsiednie zagrody.

Zagroda Mielczarka spłonęła doszczętnie. Straty wynoszą około 20.000 zł. W czasie ratowania dobytku Mielczarek uderzony walącą się belką, doznał ciężkiego okaleczenia głowy i pęknięcia czaszki i w stanie groźnym przewieziono go do szpitala. Dochodzenie wykazało, iż pożar powstał wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem.

Maskarada w „Rodzinie Policyjnej” w Łodzi.

Stowarzyszenie „Rodzina Policyjna” Kolo Łódź — Miasto urządziła w dniu 6 lutego r. b. w sali Filharmonii przy ul. Narutowicza Nr. 18 wielką maskaradę p. n. Pożegnania Karnawału, dochód z której przeznaczony jest na rzecz sierot i wdów po zabitych i zmarłych policjantach.

Zrozumiałe zainteresowanie budzi wzmiankowana maskarada w naszym społeczeństwie, w obronie którego, nie bacząc na swa szczęście rodzinne, ojcowie i mężowie, jako policjanci, w trudnej walce z wewnętrznym wrogiem poświęcili życie.

Bilety na maskaradę, która zapowiada się świetnie, nabywać można w Świetlicy „Rodziny Policyjnej” przy ul. Gdańskiej Nr. 29, parter, drugie drzwi, codziennie w godzinach od 18 do 20-ej.

Początek maskarady o godz. 22-ej. Przygrywać będą dwie orkiestry. Bufet na miejscu.

Tajemnica książęcego zamku w Hannoverze.

W sali rycerskiej na zamku w Hannoverze, niedaleko olbrzymiego kominka, książę Walji, syn króla Jerzego I, — założyciela do dnia dzisiejszego panującego dynastji w Anglii — późniejszy król Jerzy II, odnalazł zamurowany szkielet grubą warstwą kurzu pokryty, hrabiego Koenigsmarcka.

Mrokiem tajemnicy owita tragiczna historia jego matki Zofji Doroty doszła do niego w urywkach, lecz całej prawdy nie dowiedział się on nigdy.

Księstwa niemieckie, wzorujące się na pozór na Wersalu, nie umiały przejąć od Francuzów mistrzostwa wyrafinowanych manier i dobrego tonu, jedynie ciężką pozłotę zamkowych sal i „legie faworytów”.

Zofja-Dorota była córką księcia Jerzego-Wilhelma z morganatycznego małżeństwa z młodszą markizą d'Olbreuse.

Wychowana na dworze wśród intryg, okrucieństw, zauszników, zachowała jednak wdzięk i szczerotę swych 16-tu lat. Blondynka o ciemnych, czarujących oczach, łączyła w sobie urok i wesołość francuską z pewną sentymentalnością niemiecką. Miłością jej lat dziecińczych i dźwięcznych był młody hrabia szwedzki, Johan Krzysztof Filip Koenigsmarek.

Matka jej daleką była od apeliuina marzeń swej córki i kategorycznie sprzeciwiała się małżeństwu z hrabią Koenigsmarckiem. Początkowo chciała ją wydać za księcia Danji, lecz wkrótce zjawił się jeszcze „cięższy” obiekt. Ryl nim ciocięcy brat Zofji, Jerzy-Ludwik Hanowerski, 22-letni, niezgrabny, gruby, ograniczony młodzieniec. Posiadał tę jednak wielką zaletę, że matka jego Zofja Hanowerska, znana zresztą w historii, jako protektorka Leibniza, była wnuczką króla Jakóba Stuarta i tym sposobem Jerzy-Ludwik był prawnym następcą tronu angielskiego. Zofja Dorota odchodziła od zmysłów, gdy matka objawi-

ła jej swą wolę i dała się wreszcie namówić pod groźbą oddania do klasztoru.

Na dworze hanowerskim panowała wszechwładnie hrabina Platen, piękna i mściwa kobieta, która dotychczas nie miała rywalki. Oczywiście uroczą i młodą Zofję Dorotę stała się bez jej woli groźną rywalką. Wkrótce bowiem hrabina Platen zauważyła, że nawet stary książę-elektor, którego była faworytką, nie jest obojętny w stosunku do swojej synowej. Na drodze Zofji-Doroty stanął wróg zacięty i gotów na wszystko.

Gdy Zofja-Dorota oczekiwała przyścia na świat dziecka i wiodła zamknięte życie w swych komnatach, hrabina robiła wszystko, by w cień odsunąć zniezawidzoną rywalkę. Sprawdzała specjalnie w tym celu swą przyjaciółkę, która na balach i przyjęciach u hrabiny Platen czarowała męża Zofji-Doroty. Piękna rozmarzona lecz głupia dziewczyna dopięła swego i została oficjalną faworytką księcia-małonka Jerzego-Ludwika, który nabył dla niej wspaniały pałac i codziennie odwiedzał ją, udając się karocą zaprzęzoną w sześć cugantów.

Zofja-Dorota była zapomniana. Na horyzoncie jej życia ukazał się znów hrabia Koenigsmarek, który po powrocie z Anglii został mianowany pułkownikiem gwardji księcia-elektora. Hrabia prowadził szerokie i wytworne życie: rozległy dwór, pełen służby. Piękny, zepsuty powodem hrabia, zaczął nadskakiwać księżnie Zofji-Dorocie początkowo dosyć lekko to traktując, w niedługim czasie zakochał się w niej szczerze.

Nie przeszkadzało to jednak hrabiemu być kochankiem hrabiny Platen, która snuła intrygi. Wkrótce otworzyły się oczy Zofji-Dorocie i po burzliwej scenie ze swym ukochanym chciała z nim zerwać, lecz hrabia nie dopuścił do tego i zerwał z hrabiną.

Zemsta hrabiny nie kazała na siebie długo czekać. W tym czasie książę Jerzy-Ludwik był nieobecny na dworze, gdyż uczestniczył na czele gwardji w wyprawie przeciwko Turkom.

Po jego powrocie na zamek wydany był wspaniały bal, podczas którego hrabina zaprowadziła pułkownika Koenigsmarcka do attanki w parku, czyniąc mu gorzkie wyrzuty. Miała przy sobie rekwizytki złotem wyszywane księżni Zofji, które ta zapomniiała na stole podczas kolacji.

Podczas rozmowy zbliżył się książę Jerzy-Ludwik do attanki, przyprowadzony przez swą hrabinę. Hrabina na to tylko czekała. Niewidzialna skryła się w ciemnościach, pozostawiając rekwizytki.

Rękawiczki zostały natychmiast poznane przez księcia Jerzego, gdyż były jego własnym darem. Pohamował się w gniewie, obmyślając jednak w przyszłości zemstę. Koenigsmarek uważał za stosowne wyjechać. Udał się do Dreżna do swej siostry Aury Koenigsmarek i wiodł tam beżmyślne życie na hulankach i grze w karty.

Wkrótce jednak znudziło się to życie hrabiemu i młody Szwed powrócił na dwór hanowerski. Pożycie małżeńskie między Zofją i Jerzym-Ludwikiem było w tym czasie postawione na ostrzu noża. Gdy hrabina Schupenburg, faworytka księcia, wydała na świat dziecko, księżna wykorzystwała ten moment podczas sceny małżeńskiej i zażądała rozwodu. Książę Jerzy w szale wściekłości chwycił ją za szyję i omal nie udusił. Książę na zemsta.

Następnie nieszczęśliwa kobieta zaczęła przemysliwać nad ucieczką, korzystając z nieobecności męża, który wyjechał do Berlina.

W pierwszych dniach lipca 1649 r. otrzymał Koenigsmarek od ukochanej karteczkę z wyznaczeniem schadzki w jej komnatach. Hrabia nie zauważył, że kartka była pisana obcą ręką. Narzucając ciemny płaszcz na biały mundur, hrabia o 11-ej w nocy udał się na schadek, mając przy sobie jedynie krótką szpadę. Zbliżając się do skrzydła zamku zajmowanego przez

księżnę, zaczął wygwizdywać umówioną a wówczas modną arję „Hiszpańskie szaleństwo”.

Dama dworu księżnej cicho ukazała się na schodach krąganki i zaprowadziła Koenigsmarcka do komnat księżnej. Zofja wprawdzie nie oczekiwała hrabiego, lecz wykorzystwała to spotkanie, by omówić wspólny plan ucieczki, wyznaczając ją na następny dzień.

W tym czasie hrabina Platen, która zorganizowała całe to spotkanie, zapowiedziała o tem kurfirstowi Ernestowi-Augustowi. Rozgniewany książę wydał rozkaz aresztowania Koenigsmarcka. — Całą sprawę powierzył hrabinie, dając do jej rozporządzenia czterech gwardzistów. Żołnierze zostali schowani w wielkim komnie sali Rycerskiej, mając nakazane zabić pierwszego, który ukaże się w drzwiach. Mściwa kobieta wszystko obmyśliła zaważas. — Pogwizdując wesoło, wkroczył Koenigsmarek do sali i skierował się do przeciwnych drzwi, które znalazł zamknięte. W tej chwili został obezwładniony, a jeden z żołnierzy uderzeniem topora rozbił mu czaszkę. „Księżna niewinna” — były jedyni i ostatni słowa, jakie zdołał wypowiedzieć. Gwardziści wyciągnęli go do sieni. — Tutaj hrabina Platen, oczekująca epilogu, nastąpiła obeasem na zalana krwią twarz hrabiego. W kilka chwil potem hrabia skonał.

Gdy doniesiono o tem kurfirstowi, ten zagnał się. Zachodziła bowiem obawa wielkiego skandalu i represji politycznych ze strony Saksonji, Danji i Szwecji. Zdecydowano natychmiast ukryć ślady zbrodni. Żołnierze musieli złożyć uroczystą przysięgę. Hojnie wynagrodzeni wybili otwór w ścianie sali rycerskiej, gdzie zamurowano nieszczęsnego hrabiego.

Sąd konsystorski unieważnił małżeństwo Zofji-Doroty, którą uwieczono następnie na zamku Alden, gdzie przeżyła lat 33. W miedzyczasie książę Jerzy-Ludwik wstąpił na tron angielski. Los żony jego nie został zbadany a intencja jej nikt nigdy na dworze nie wspominał. (Pl).

Wiadomości sportowe.

Narciarze norwescy w Ameryce.

Bezkonkurencyjna forma wistrzów północy.

W dniu 24 stycznia odbyły się w Chicago pierwsze wielkie zawody z udziałem zawodników olimpijskich. Odbył się konkurs skoków, w którym to wszystkie pierwsze miejsca zajęli zawodnicy norwescy. Świadczy to o tym, że na tur-

nieju w Lake Placid będą oni najpoważniejszymi kandydatami na mistrzów. Zawody odbyły się w obecności 1500 widzów.

Skocznia w bardzo dobrym stanie, jednak wiał silny wiatr.

Czy łyżwiarze amerykańscy pokonają Finów i Norwegów.

Korespondenci norweskich pism sportowych zainteresowali się treningiem amerykańskich łyżwiarzy i znajdują, że Amerykanie będą bardzo poważnymi konkurentami dla niepokonanych dotychczas Finów i Norwegów. Amerykanie imponują techniką i szybkością uzyskiwaną na treningu, co pozwala rokować nadzieję, że formę swą do zawodów olimpijskich jeszcze poprawią.

Zgłoszenia Amerykan do poszczególnych konkurencji przedstawiają się następująco: 500 m: Jack Shea, Allan Potts, Lloyd Guenther, Neil Farrel; 1500 m: Jack Shea, Allan Potts, Herbert Tylor, Charles Delpier; 500 m: Irving Jaffee, Valentin Blafas, Edwin Wedge, Charles Delpier; 10.000 m: trzech pierwsi z poprzednich oraz Carl F. Springer.

Wśród zgłoszonych uderza nazwisko Polaka Białasa, który, jak wiadomo, brał już udział w Olimpiadzie w St. Moritz, zajmując dobre miejsce.

Rezerwę elity amerykańskiej stanowią: Raymond Murray, Mulford Diets, Edward Schoeder, Edward Murphy.

Z wymienionych zawodników, na czoło wśród sprinterów wybija się Jack Shea, zaś wśród długodystansowców Ir-

ving Jaffes, który, jak wiadomo, w biegu 10.000 m. w St. Moritz uzyskał najlepszy czas wśród zawodników, którzy biegali ten dystans przed przerwaniem konkurencji i pobił znanego łyżwiarza Evensena.

Mistrzyni świata Sonja Henje w N. Jorku.

Mistrzyni świata w sztucznej jeździe na lodzie Sonja Henje, która przybyła na statku „Ile de France“ do N. Jorku, została przywitana na mol z niezwykłym entuzjazmem.

Wręczono jej olbrzymią ilość kwiatów po wyjściu na ląd i w triumfie wzięto ją przez Broadway do hotelu w aucie, w asyście policji amerykańskiej na motocyklach. Ci-kawem jest, że Sonja przybyła bez opieki swych rodziców, którzy dotychczas wszędzie jej towarzyszyli.

Sonja Henje jest już znaną na gruncie Ameryki, to też wyczekiwano ją tam z niezwykłym zainteresowaniem, oraz poczyniono na jej przyjęcie niezwykle przygotowania.

KRONIKA RADJOWA.

Ku zaczarowanym krainom Wschodu. Wileńska transmisja z łódzkiej rozgłośni.

Wschód jest dla nas zawsze czemś tajemniczym.

Nie jest to charakterystyczne tylko dla współczesności — oddawna teren Indyj był siedliskiem w oczach Europy czegoś tajemniczego i pociągającego za razem.

Poza tem, wschód jest siedliskiem

bogatej sztuki, która przedewszystkiem znalazła wyraz w architekturze.

O tych przedziwnych wschodnich krajach mówić będzie, dziś, we wtorek, o godz. 17.15—17.30 prof. Bronisław Rydzewski w odczycie, transmitowanym przez rozgłośnię łódzką z Wilna, zatytułowanym „Ku zaczarowanym krainom wschodu“.

Dzisiejszy koncert z Filharmonii Warszawskiej. Utwory F. Nowowiejskiego.

Dziś, we wtorek, dn. 2 lutego, od godz. 12.15—14.00 transmituje Rozgłośnia Łódzka „Polskiego Radja“ poranek symfoniczny z Filharmonii Warszawskiej, zorganizowany przez wydział oświaty i kultury magistratu m. st. Warszawy, wspólnie z dyrekcją koncertów symfonicznych.

Wykonawcami koncertu będą orkiestra Filharmonii i F. Nowowiejski (dyrekcja i organy).

W programie utwory F. Nowowiejskiego: Uwertura do opery „Legenda Bałtyku“ — wykona orkiestra, Symfonia organowa a-moll op. 45 Nr. 1 poszczególne części symfonii: Largo dramatico — Allegro moderato, Andantino cantabile, Finale — wykona kompozytor, dwa fragmenty z baletu-opery „Tatry“ (Uwertura, Taniec dziwożon), dwa fragmenty z baletu regionalnego „Polskie wesele“ (Pieśń o chmielu i Obertas).

Giełda warszawska.

Urzędowa ceniota giełdy walutowej z dn. 1 lutego 1932 roku.

GOTOWKA.

Dolary 8.89.50

CZEKI.

Holandja 359.45

Londyn 30.85

N.-York czek 8.917

N.-York kabeł 8.923

Paryż 35.13

Praga 26.41.50

Szwajcaria 174.17

Berlin 211.25

A K C J E.

B-k Polski 100.75

Sole Potasowe 88.50

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE.

4% inwestycyjna 83.75

5% konwersyjna 40.25

6% dolarowa 56.00

4% dolarowa 43.75

8% B. G. K. (budowl.) 93

4 1/2% ziemsk. zł. 41.00

8% m. Łodzi 60.00

8% m. Warszawy 63.50

10% m. Radomia 63.00

10% m. Siedlec 61.25

Dźwiękowy Kino-Teatr

CORSO

ZIELONA Nr. 2/4.

Początek w dni powsz. o 4-ej
W soboty, niedz. i święta o 12-ej
Na pierwszy seans ceny niższe.

1. Spragniona Ameryka

wspaniały komediodramat w 10 akt. w rol. gł. ulubienicy publiczności prześliczna BESSIE LOVE ulubiony SLIM SUMMERVILLE i komiczny HARRY LANGDON. — Film „Spragniona Ameryka“ w dosadny i dowcipny sposób ilustruje dzisiejsze stosunki na tle prohibicji w „Suchej Ameryce“ wśród band przemytników nocnych lokali, wspaniałych pałaców, Film, który wstępnym bojem zdobył sobie uznanie i wielki sukces na całym świecie.

2. Specjaliści od rozwodów

arcywesola farsa w 6 aktach. W rolach głównych niezrównani komicy — Cohn i Kelly
Każda kobieta, każdy mężczyzna pragnący rozwodu winien zobaczyć ten film rozwód marowany. Film o niebywałym napięciu humorystycznym. Humor! Śmiech! Satyra!

Dźwiękowy Kino-Teatr

„Przedwiośnie“

Zeromskiego 74-76
róg Kopernika

Od wtorku dnia 2 lutego i dni następnych

Największy film rodzinnej produkcji p. t.

10-ciu Z PAWIAKA

Bohatera epopeja z dziejów walk narodu 1906 r. osnuta na tle osobistych wspomnień uczestnika tego czynu pułk. Jana Jura-Gorzechowskiego. Role główne odtwarzają: Adam Brodzisz, Bogusław Samborski, Karolina Lubieńska, Zofia Batycka, Józef Węgrzyn w roli Jura i wielu innych. Nad program aktualności filmowe.

Następny program: Największe arcydzieło stulecia „ŚWIATEŁA WIELKIEGO MIASTA“. W roli głównej Charlie Chaplin.

Początek seansów w dni powsz. o godz. 4 p. p., w niedziele i święta o g. 2 p. p. Usiadano o godz. 10 wiecz. Ceny miejsc: I—1.50, II—0.50 gr., III—60 gr. Kupony ulgowe po 75 gr. na wszystkie miejsca ważne we wszystkie dni z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt.

UWAGA: Passe-partout i bilety wolnego wejścia w niedziele i święta bezwzględnie nieważne.

Kino Dźwiękowe

„RAKIETA“

Sienkiewicza 40. Tel. 141-22

Dziś i dni następnych

Miłość wśród lodów

W rolach głównych: Gilbert Roland i Barbara Leonard. Romans wzruszenia, tajemnica... wszystko to posiada „Miłość wśród lodów“

Początek seansów codziennie o godz. 4 po poł., w soboty, niedziele i święta o godz. 2 po poł. Na 1-szy seans wszystkie miejsca po 50 gr.

KINO-TEATR RESURSA

ul. Kilińskiego 123

Ork. pod dyr. p. L. KANTORA.

Dziś!

Przepiękny film ilustrujący pogodne życie na Praterze p. t.

Dziewczątka z Prateru

W rolach głównych: Fascynująca Nita Naldi, Igo Sym, Anny Ondra. Wysoce oryginalna, emocjonująca treść! Koncertowa gra! Mistrzowska reżyserja!

Dziś!

Następny program:

Broadway

Początek seansów w dni powsz.
o godz. 5.30 7.30 i 9.15.
w soboty o g. 4, w niedziele i święta
o godz. 3, 4.30, 6, 7.30 i 9.15.
W sobotę, niedzielę i święta passe
partout prócz urzędowych nieważne.

Dźwiękowy Kino-Teatr

MIMOZA

ul. Kilińskiego 178.

Od wtorku dn. 2 do poniedziałku dnia
8-go lutego 1932 r. wł.

Najnowsze arcydzieło dźwiękowe reżyserji Leona Poirier. Muzykę
wykonała orkiestra Opery Paryskiej. Wielki dramat z dalekich
mórz p. t.

CAIN

W rolach głównych T. BOURDELLE, Cain przestępca i tulacz,
RAMA TAHE, Zuzura, Ewa wysp Polinezyjskich.

Początek seansów: w dni powszednie o godzinie 4-ej, w soboty, niedziele
i święta o godzinie 2-ej. Ostatni seans o godz. 9.15. Na pierwszy seans
wszystkie miejsca po 60 gr.

Następny program: ? ? ?

KINO-TEATR UCIE CHA

Limanowskiego 36

Dziś i dni następnych wielki życiowy dramat osnu-
ty na tle słynnej powieści Emila Zoli p. t.

Nie zdradzaj

(Nie pożądaj żony bliźniego swego.)

Dramat miłości i poświęcenia. Kobieta, której mąż
nie zrozumiał. Bolesne przejścia małżonków, których
grzeszna miłość popchnęła do zbrodni.

W rolach głównych: Nina Manes, A. Schletow

Nad program: „Wesoła farsa”.

Następny program: Pat i Patachon
jako policjanci.

KINO-TEATR BAJKA

Franciszkańska nr. 31-a

róg Brzezińskiej
Dojazd tramwajami 1, 6 i 14.

Dziś i dni następnych! Dziś i dni następnych!
Największe i najpotężniejsze arcydzieło. Wielki monumentalny film z
czasów walki z caratem o niepodległość pod szczytnym hasłem
„Za naszą wolność i waszą”

„Wygnańcy -- rok 1905”

W rolach głównych Adam Brodzisz, M. Varkony,
O. Zarembka, Lajana.

Początek codziennie o godz. 4.30, w soboty, niedziele i święta od godz.
12-ej do 3-ej wszystkie miejsca po 50 i 40 gr. z udziałem orkiestry.
Orkiestra powiększona i ściśle dostosowana do treści obrazu pod kier.
znanego kapelmistrza M. LIDAURA.

Szkoła tańców towarzyskich
Karola Trinkhausa
członka F.U.I.C. w Paryżu i Z.N.O.H. w Polsce
F.U.I.C.

Przyjmuje zgłoszenia na kursy w gru-
pach i oddzielnie.
W programie „Rumba”.
Łódź, Andrzejka nr. 17.
Telefon 207-91.

Dr. med.
L. NITECKI

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych
i moczopłciowych.

Nawrot 32. Tel. 213-18
przyjmuje od 8-10 rano i od 4-8 w.
w niedzielę i święta od 9-12 w poł.
Dla pań oddzielna poczekalnia.

Ceny ogłoszeń:

Ceny prenumeraty: miesięcznie w Łodzi zł. 3.60, na prowincji zł. 5.10, za odosłanie do domu 40 gr. — Prenumeratę przerwać można tylko 1-go i 15-go każdego miesiąca.

Redaktor: Józef Przybylski

Za wydawnictwo: Edmund Błażewski.

Druk: H. Tarkowskiego, Cegielniana 19.

Ogłoszenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi,
rewiru 3-go, zamieszkały w Łodzi, przy ul.
Mielczarskiego Nr. 14, na zasadzie art.
1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 9 lutego
1932 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul.
Zagajnikowej Nr. 77 odbędzie się sprzedaż
z przetargu publicznego ruchomości należą-
cych do Jakóba Szymczaka i składających
się z mebli i fortepianu oszacowanych na
sumę zł. 540,—

Łódź, dnia 29 stycznia 1932 r.

Komornik KAZIMIERZ SUZIN.

Do akt Nr. 28 1932 r.

Ogłoszenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi
12-go rewiru zamieszkały w Łodzi, przy ul.
Piramowicza Nr. 7, na zasadzie art. 1030 U.
P. C. ogłasza, że w dniu 11-go lutego 1932 r.
od godz. 10 r. w Łodzi przy ul. Nowomiejskiej
Nr. 6 odbędzie się sprzedaż z przetargu pu-
blicznego ruchomości należących do Chaima
Kadysza i składających się z gwoździ, prze-
daj i gumek do obcasów, oszacowanych na
sumę zł. 540,—

Łódź, dnia 26 stycznia 1932 r.

Komornik JAROSZYŃSKI.

Do akt Nr. 20 1932 r.

Ogłoszenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi,
rewiru 12 zamieszkały w Łodzi, ul. Pira-
mowicza Nr. 7, na zasadzie art. 1030 U.
P. C. ogłasza, że w dniu 11 lutego 1932 r.
od g. 10 r. w Łodzi przy ul. 11 Listopada
Nr. 111, odbędzie się sprzedaż z przetargu
publicznego ruchomości, należących do
fir. „Brzoza” Przem. Drzewny Leon Bie-
leński i składających się z desek stolar-
skich, oszacowanych na sumę zł. 870.

Łódź, dnia 26 stycznia 1932 r.

Komornik ADAM JAROSZYŃSKI.

Do akt. nr. 67 1932 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, re-
wiru 15, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Sien-
kiewicza 67 na zasadzie art. 1030 U. P. C.
ogłasza, że w dniu 9 lutego 1932 r. od godz.
10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej nr. 47
odbędzie się sprzedaż z przetargu publiczne-
go ruchomości, należących do f. „Ludwik Fi-
szer” i składających się z 500 egzemplarzy
trygonometrii, oszacowanych na sumę zł. 500
Łódź, dnia 18 stycznia 1932 r.

Komornik (—) RZYMOWSKI.

Smaczne OBIADY

domowe
sporządzane na prawdziwych tłuszczach, po cenach
umiarkowanych poleca RESTAURACJA
przy ul. 6-go Sierpnia nr. 22 (róg Gdańskiej)
Z poważaniem
„Szkudlarek.”

Łódzka Odlewnia Żelaza „FERRUM”

Właśc.: E. BAUER i A. WEIDMANN
Łódź, Kilińskiego Nr. 121, telefon 218-20
WYKONYWA SZYBKO, DOKŁADNIE I PO CENACH
BARDZO UMIARKOWANYCH

Wszelkie odlewy z szarego żelaza podług własnych
lub nadesłanych modeli i rysunków

- Wszelką mechaniczną obróbkę metali. -

Ogłoszenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, 15-go
rewiru, zamieszkały w Łodzi przy Sienkiewi-
cza nr. 67 na zasadzie art. 1030 U. P. C. o-
głasza, że w dniu 9 lutego 1932 r. od godz.
10 rano w Łodzi przy ul. Andrzeja nr. 11
odbędzie się sprzedaż z przetargu publiczne-
go ruchomości należących do Adolfa Gold-
berga i składających się z pianina, oszacowa-
nego na sumę zł. 1200,—

Łódź, dnia 20 stycznia 1932 r.

Komornik J. RZYMOWSKI.

Do akt. Nr. 74 1932 r.

Ogłoszenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi re-
wiru 15 zam. w Łodzi, przy ulicy Sienkiewi-
cza Nr. 67 na zasadzie art. 1030 U. P. C. o-
głasza, że w dniu 9 lutego 1932 r. od godz.
10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 49
odbędzie się sprzedaż z przetargu ruchomości
należących do f. „Świątowski, Kohn i Bre-
ner” i składających się z 6-ciu sztuk towa-
ru pałowego, oszacowanych na sumę zł. 1100.
Łódź, dnia 20 stycznia 1932 r.

Komornik: J. RZYMOWSKI.

Do akt. Nr. 17 1932 r.

Ogłoszenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi,
rewiru 4-go zamieszkały w Łodzi przy
ulicy Traugutta Nr. 10, na zasadzie art. 1030
U. P. C. ogłasza, że w dniu 12-go lutego
1932 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy
Nawrot nr. 22, odbędzie się sprzedaż z prze-
targu publicznego ruchomości, należących do
Alfreda Lessiga i składających się z fishar-
monji, oszacowanych na sumę zł. 800.
Łódź, dnia 19 stycznia 1932 r.

Komornik S. ZAJKOWSKI.

LUSTRA

w wielkim wyborze poleca fabryka luster

Oskar Kahlert
Łódź, Wólczańska 109.

Telefon 210-08.

Biżuterję

zegarki na raty, ceny
gotówkowe poleca
„Preciosa” Piotrkow-
ska 123 w podwórzu.

Getry parasole ku-
pić lub na-
prawić najkorzystniej
w pracowni Kadys-
skiego, Piotrkowska
nr. 82 w podwórzu.

Ołomane skrzy-
kową, tapozan,
leżankę, krzesła dę-
bowe, otomany uży-
wane, robota solidna,
tanie sprzedam. Ki-
lińskiego 160. Prze-
dzieki.

Poszukuję fachow-
czyń do sztylko-
wej ręcznej roboty.—
M. Faktor Cegielniana
19. II pr. of. I piętro.

Pokoł do wynajęcia
Władomoc: ulica
Ogrodowa 26, II sieni,
m. 8.

Pięć pokojowy duży
szamotowy sprze-
dam tanio. Oferty do
„Dziennika Łódzkiego.”